The Asia Foundation
Improving Lives, Expanding Opportunities

DaNa Facility
Empowering Enterprise

UKaid

မြန်မာ့စီးပွားရေး ဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း စီမံချက် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအပေါ် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ သက်ရောက်မှုကိုလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း

၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၅ရက်

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၇၅၀ အနက် ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့် အချိန်တွင် လုံးဝပိတ်ထားခဲ့သည်။
- လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု လျှော့ချခြင်း (သို့မဟုတ်) ပိတ်ခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်းနှစ်ခုမှာ COVID-19 ကြောင့် ဝန်ထမ်းများ၏ လုံခြုံရေးနှင့် ဖောက်သည်များ မရှိခြင်းတို့ဖြစ်သည်။
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ၉၂ ရာနှုန်းသည် COVID-19 ကြောင့် ရောင်းအားကျဆင်းကြောင်း အစီရင်ခံခဲ့ပြီး ၇၄ ရာခိုင်နှုန်းသည် ပုံမှန်ရောင်းအား၏ ထက်ဝက်ကျော်ခန့် သိသိသာသာကျဆင်းနေသည်။
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ အမြတ်အစွန်းမှာ ကျဆင်းခဲ့ပြီး ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းသာ အမြတ်အစွန်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၉ နိုဝင်ဘာလ နှင့် ၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်းတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော MBEI ၂၀၂၀ စစ်တမ်းတွင်မူ အမြတ်အစွန်း ၅၂ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့သည်။
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ထက်ဝက်သည် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေး မရှင်သန်နိုင်ရန် အတန်အသင့် (သို့မဟုတ်) လွန်စွာ အန္တရာယ် ရှိနေသည်ဟု အစီရင်ခံပါသည်။ အထူးသဖြင့် အဝတ်အထည်နှင့် အထည်အလိပ်နှင့် ဟိုတယ်(သို့)တည်းခိုခန်း လုပ်ငန်းများသည် ဆုံးရှုံးမည့် အန္တရာယ် အလွန်မြင့်မား နေပါသည်။
- ခရီးသွားလာမှု ကန့်သတ်ချက်များသည် ဟိုတယ်(သို့)တည်းခိုခန်း ၊ အစားအစာနှင့် အဖျော်ယမကာနှင့် ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများအပေါ် ကြီးမားစွာ သက်ရောက်မှုရှိသည်။
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ စက်တင်ဘာလအထိ နောက်ထပ် ငွေလည်ပတ်စီးဆင်းမှု လိုအပ်ချက်များအတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့် ခန့်မှန်းချက်မှာ ကျပ် ၉၀၀ မှ ၂,၁၀၀ ဘီလီယံ (စုစုပေါင်း ဂျီဒီပီ၏ ဝ.၇ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁.၇ ရာခိုင်နှုန်း) အထိရှိသည်။
- တယ်လီဖုန်း၊ လျှပ်စစ်မီးနှင့်ရေအတွက် အခြေခံအဆောက်အအုံဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ယိုယွင်းပျက်စီးခြင်းမရှိပါ။
- COVID-19 ကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ၎င်းတို့၏ဝန်ထမ်း ပျမ်းမျှ ၁၆% ကို အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခဲ့သည်။
- COVID-19 အကျပ်အတည်း၏ အစောပိုင်း အခြေအနေ အတောအတွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ငွေကြေးထောက်ပံ့ရာတွင် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းသည် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။

နောက်ဆုံး အခြေအနေအရ ချေးငွေများ၏ ရှယ်ယာသည် မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်ကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ (MBEI ၂၀၂၀) တွင် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိရာမှ COVID-19 စစ်တမ်းတွင် ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်ခဲ့သည်။

- အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်းများမှ ချေးငွေများ တိုးလာခြင်းကြောင့် အတိုးနှုန်းများ မြင့်လာခြင်းသည် အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များမှ ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်သော ချေးငွေထုတ်ယူမှုနှင့် COVID-19 ဆက်နွယ် ချေးငွေများ၏ အရေးပါမှုကို ပိုမို မြင့်တင် ပေးပါသည်။
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၇၁ ရာခိုင်နှုန်းသည် ချေးငွေပြန်ဆပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများရှိသည်၊ သို့သော် ပြန်ဆပ်ရန် အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်းနှင့် ပတ်သတ်၍ ငွေချေးငှားသူနှင့် ဆွေးနွေးမှု ၈၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် သဘောတူညီမှု ရခဲ့သည်။
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအများစုသည် အစိုးရ၏ COVID-19 ဆိုင်ရာ စီးပွားရေး ပံ့ပိုးမှုအစီအစဉ်များကို သတိမပြုမိခြင်းကြောင့် အသိပညာပေးရေးတွင် ပိုမို အားထုတ်ရန် လိုအပ်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ၉၂ ရာခိုင်နှုန်းက ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်မှုများအပေါ် ကျေနပ်အားရမှုရှိပြီး ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရနှင့် မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနတို့ကိုလည်း ကျေနပ်အားရမှုရှိသည်။
- ကမ္ဘာကပ်ရောဂါသည် နိုင်ငံတဝန်းတွင် ရာဇဝတ်မှုအပေါ် သိသာထင်ရှားသော သက်ရောက်မှုမရှိခဲ့ပါ။
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအားလုံးနီးပါးက သူတို့၏ ဝန်ထမ်းများနှင့် ဖောက်သည်များကို COVID-19 မှ ကာကွယ်ရန် အစီအမံ အချို့ကိုကျင့်သုံးခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုပါသည်။

၁။ မိတ်ဆက်

COVID-19 ကမ္ဘာ့ရောဂါသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးကို အကျပ်အတည်းထဲသို့ တွန်းပို့နေသောကိစ္စတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဂျွန်ဟော့ကင်း တက္ကသိုလ် (၂၀၂၀) ၏ ဖော်ပြချက်အရ ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၅)ရက်နေ့အထိ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးတွင် လူပေါင်း ၃၅၀,၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးကြောင့် ပြင်းထန်သော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ နောက်ဆက်တွဲပြဿနာများ အပြင် ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး တိုက်ဖျက်ရေး အစီအမံများကြောင့်လည်း ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များတွင် ကြီးစွာသော ဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်စေသည်။ အဆိုပါကပ်ရောဂါသည် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ် စီးပွားရေးကပ် နောက်ပိုင်း အကြီးမားဆုံးသော စီးပွားရေးကျဆင်းမှု ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု နိုင်ငံတကာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့က ပြောကြားခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို အခြားသောနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မေလ ၂၅ ရက်နေ့အထိ သေဆုံးသူလူနာ ၆ ဦးသာရှိပြီး (ကျန်းမားရေး နှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန, ၂၀၂၀) ကျန်းမာရေး သက်ရောက်မှုများ လျော့နည်းသော်လည်း စီးပွားရေးကဏ္ဍတွင်မူ ပြင်းထန်သော အကျပ်အတည်းများ ရင်ဆိုင်နေရ ပါသည် ။

အဆိုပါစီးပွားရေးကဏ္ဍသက်ရောက်မှုများကို ပိုမိုနားလည်နိုင်ရန် အာရှဖောင်ဒေးရှင်းမှ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ် ရောဂါနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတဝန်း စီးပွားရေး စစ်တမ်းတစ်ခုကို ကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များ၏ အကျိုးအမြတ်၊ လုပ်သားအင်အား၊ ငွေကြေးရရှိနိုင်မှု တို့အပေါ် ကူးစက်ကပ်ရောဂါ၏ သက်ရောက်မှု နှင့် မြန်မာအစိုးရ၏ စီးပွားရေးကုစားမှုအစီအစဉ် "အားလုံးတစ်ပေါင်းတည်းကျော်လွှားခြင်း" အားဖြင့် မည်သို့ အကျိုးခံစားခွင့်များ ရှိနေကြောင်း သိရှိနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ အာရှဖောင်ဒေးရှင်းသည် မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင် ညွှန်းကိန်း စီမံချက်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဖြစ်သော မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ဒုတိယအကြိမ်စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုကို ပြီးစီးခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် မြို့နယ်များ၏ စီးပွားရေးဝန်းကျင် အတွင်းရှိ ကနဦးကုန်ကျစရိတ်၊ အခြေခံအဆောက်အုံများ၏ အရည်အသွေး၊ ဥပဒေစိုးမိုးမှု၊ ပွင့်လင်း မြင်သာမှုနှင့် အလုပ်သမားရရှိနိုင်မှု စသည် အခြေအနေ တို့ကို စံညွှန်းသတ်မှတ် ပေးပါသည်။ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ စစ်တမ်းသည် အဆိုပါ စစ်တမ်းကိုအခြေခံ၍ မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း စီမံချက်မှ အကောင်အထည် ဖော်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်းအရာများအပြင် အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကဲ့သို့သော စီးပွားရေး ဝန်းကျင် နှင့် ဆက်နွယ်သောအကြောင်းအရာ များလည်း ပါဝင်သည်။ ယခုစစ်တမ်း အပါအဝင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင် ညွှန်းကိန်း စီမံချက် တစ်ခုလုံးကို UK Aid နှင့် DaNa Facility တို့မှ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ကူညီပါသည်။

၂. သုတေသနနည်းနာ

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ သက်ရောက်မှုကိုလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း စစ်တမ်းသည် ၂၀၁၉ နိုဝင်ဘာလ ၇ရက် နေ့မှ ၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့အတွင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့သော မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင် ညွှန်းကိန်း၏ ဒုတိယအကြိမ်စစ်တမ်းကို အခြေခံထားပါသည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ စစ်တမ်းကို ယခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် အာရှဖောင်ဒေးရှင်းမှ ထုတ်ဝေသွားမည်ဖြစ်သည်။ သုတေသနနည်းနာအကျယ်ကို မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၁၉ တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။(see Malesky, Dulay, and Keesecker 2019) မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၁၉ စစ်တမ်းကို https://opendevelopmentmyanmar.net/mbei/ တွင် လည်းဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ စစ်တမ်းသည် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အားလုံးမှ ကျပန်း ရွေးချယ်ထားသော မြို့နယ်ပေါင်း ၈၉ မြို့နယ်ရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပေါင်း ၅,၆၀၅ ခုကို မေးမြန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုစစ်တမ်းသည် မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀တွင် ရွေးချယ်ထားသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းပေါင်း ၅,၆၀၅ ခုမှ လုပ်ငန်းပေါင်း ၇၅၀ ကို ကျပန်းစနစ်ဖြင့် ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ရွေးချယ် ခြင်းဖြင့် စစ်တမ်းနှစ်ခုမှ ရရှိလာသော ရလဒ်များကို နှိုင်းယှဉ်မှုပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ အင်တာဗျူးမေးမြန်းခြင်းလုပ်ငန်းကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ ၂၈ ရက်မှ မေလ ၁၀ ရက်နေ့အတွင်းပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သုတေသနနည်းနာရှင်းလင်းချက်ကို နောက်ဆက်တွဲ ၁ တွင် တွေ့မြင်နိုင်ပြီး တယ်လီဖုန်းအင်တာဗျူးတွင် အသုံးပြုခဲ့သော မေးခွန်းလွှာကို နောက်ဆက်တွဲ ၂ တွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

၃. ရလဒ်

ဤအပိုင်းတွင် အဓိကတွေ့ရှိချက်များကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားသည်။ ကဏ္ဍတစ်ခုချင်းစီ၏ ရလဒ်များကို နောက်ဆက်တွဲ ၃ ရှိ ကိန်းဂဏန်းပြ ဇယားတွင်တွေ့နိုင်သည်။ အချို့ရလဒ်များကို ပထဝီဝင်အနေအထားအရ ခွဲခြားထားသည်ကို နောက်ဆက်တွဲ ၄ တွင်ထည့်သွင်းထားသည်။

၃.၁ အထွေထွေကဏ္ဍ

၂၀၂၀ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလ ၂၈ ရက်မှ မေလ ၁၀ ရက်အတွင်း အင်တာဗျူးစစ်တမ်းပြုလုပ်ချိန်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် လုံးဝပိတ်ထားသည်ကိုတွေ့ရသည် (ပုံ-၁ တွင်ရှု)။ လုပ်ငန်းများ၏ ထက်ဝက်ခန့်မှာ လုပ်သားများ လေးပုံတစ်ပုံခန့်သာ ကျန်ရှိပြီး နေအိမ်မှ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း (သို့) ဝန်ဆောင်မှုများကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်း ဥပမာ စားသောက်ဆိုင်များတွင် ပါဆယ်စနစ်ဖြင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ပုံမှန်အတိုင်းလည်ပတ်မှုကို လျှော့ကျလာပါသည်။ စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုစတင်ချိန် ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့အထိ ပိတ်ထားသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ပိတ်ထားသည်မှာ ၂၈ ရက်ခန့်ရှိပြီး ပုံမှန်လည်ပတ်မှု လျှော့ချထားသော လုပ်ငန်းများမှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၂၆ ရက် ရှိပြီဖြစ်သည်။ ပုံ-၂ တွင် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါသည် မတ်လနှင့် ဧပြီလတို့တွင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၏လည်ပတ်မှုကိုမည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်စေသည် နှင့် အချိန်နှင့်အမျှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ လည်ပတ်မှု လျော့ကျလာသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

၂၀၂၀ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလ ၂၈ ရက်မှ မေလ ၁၀ ရက်အတွင်း အင်တာဗျူးစစ်တမ်းပြုလုပ်ချိန်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် လုံးဝပိတ်ထားသည်ကိုတွေ့ရသည် (ပုံ-၁ တွင်ရှု)။ လုပ်ငန်းများ၏ ထက်ဝက်ခန့်မှာ လုပ်သားများ လေးပုံတစ်ပုံခန့်သာ ကျန်ရှိပြီး နေအိမ်မှ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း (သို့) ဝန်ဆောင်မှုများကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်း ဥပမာ စားသောက်ဆိုင်များတွင် ပါဆယ်စနစ်ဖြင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ပုံမှန်အတိုင်းလည်ပတ်မှုကို လျှော့ကျလာပါသည်။ စစ်တမ်း ကောက်ယူမှုစတင်ချိန် ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့အထိ ပိတ်ထားသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ပိတ်ထားသည်မှာ ၂၈ ရက်ခန့်ရှိပြီး ပုံမှန်လည်ပတ်မှု လျှော့ချထားသော လုပ်ငန်းများမှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၂၆ ရက် ရှိပြီဖြစ်သည်။ ပုံ-၂

တွင် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါသည် မတ်လနှင့် ဧပြီလတို့တွင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၏လည်ပတ်မှုကိုမည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်စေသည် နှင့် အချိန်နှင့်အမျှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ လည်ပတ်မှု လျော့ကျလာသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

ပုံ (၁) စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်တွင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်မှု

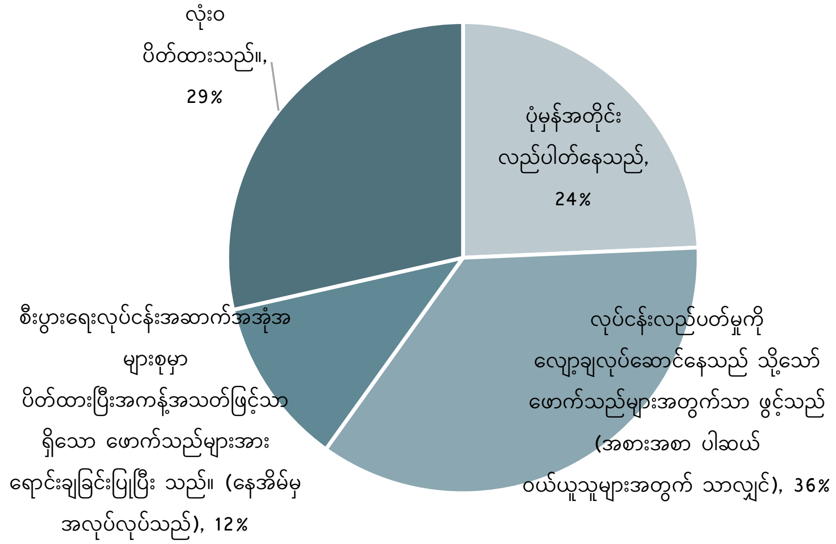

ပုံ(၂) စီးပွားရေးလည်ပတ်မှုအပေါ် ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါ၏သက်ရောက်မှု

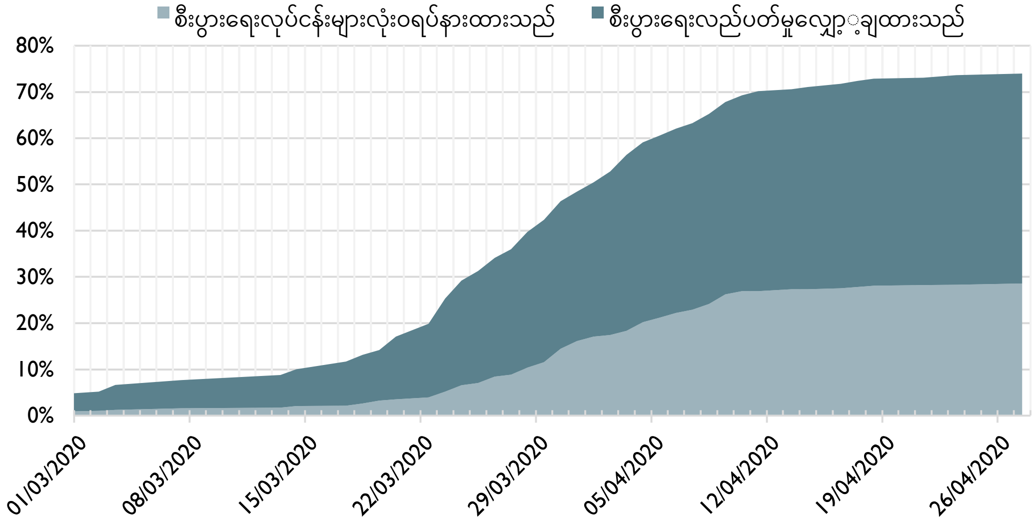

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပုံမှန်အတိုင်း မလည်ပတ်ရခြင်း အကြောင်းရင်းမှာ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့်ဝန်ထမ်းများ၏ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကို ထည့်သွင်းစဥ်းစား၍ ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း သုံးပုံနှစ်ပုံ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုလျှော့ချခြင်း၊ ရပ်နားထားရခြင်းမှာ အာဏာပိုင်များ၏ ညွှန်ကြားချက်များကြောင့် မဟုတ်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ ကန့်သတ်ချက်များအကြောင်းမေးမြန်းရာတွင် မြို့နယ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အတွင်းအသွားအလာ ကန့်သတ်ထားခြင်းမှာ အဓိက အကြောင်းရင်း ဖြစ်သည်ဟု ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများက ဖြေဆိုကြပြီး၊ မြို့နယ်အတွင်း အသွားအလာ ကန့်သတ်ထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ၆၈ ရာခိုင်နှုန်းသော

လုပ်ငန်းများက ဖြေဆိုကြသည်။ အစိုးရမှ ချမှတ်ထားသော အသွားအလာ ကန့်သတ်ချက် များသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု လျော့ချခြင်း၊ ရပ်နားထားရခြင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် တနည်းနည်းနှင့် သက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတကာ အသွားအလာ ကန့်သတ်ချက်များသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် ကြီးမားစွာ သက်ရောက်မှု ရှိသည်ဟု ၇ ရာခိုင်နှုန်းသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကသာ ပြောကြပါသည်။ သုံးပုံနှစ်ပုံသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ၎င်းတို့၏ပုံမှန် လည်ပတ်မှုကို လာမည့်တစ်လ၊ နှစ်လအတွင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော်လည်း လုပ်ငန်းတည်ရှိရာ အဓိက နယ်မြေဈေးကွက် (သို့) ထုတ်ကုန် အမျိုးအစား အလိုက် တုန့်ပြန် လုပ်ဆောင်ရန် ခက်ခဲမှု ရှိနေပါသည်။

ပုံ (၃) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများပုံမှန်အတိုင်းမလည်ပတ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများ

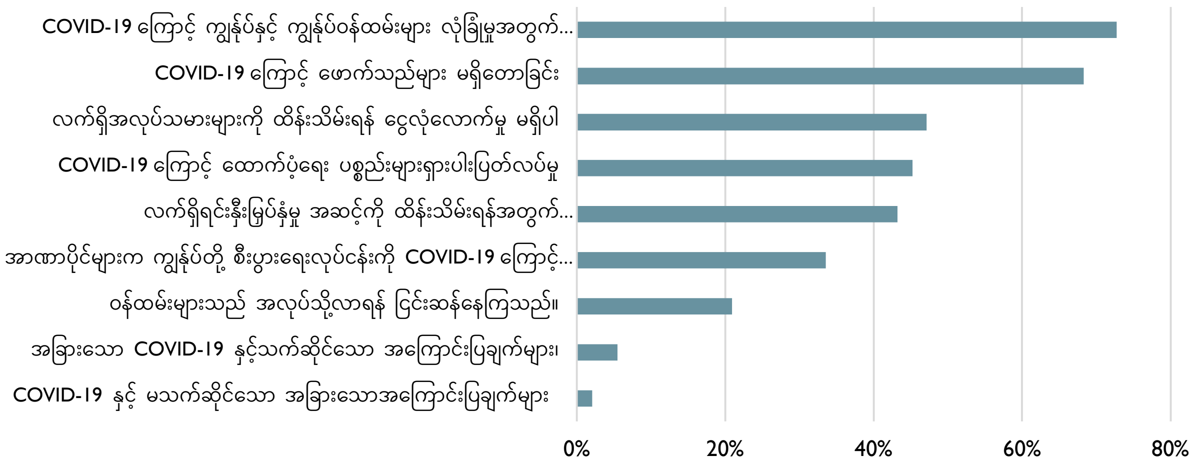

၃.၂ စီးပွားရေး စွမ်းဆောင်ရည်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးသော COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကို မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုတွေ့ရှိသော အခါတွင် အစိုးရအနေဖြင့် လူအများအား ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးကူးစက်မှု လျော့ချနိုင်ရန် လူထုအတွင်း ခပ်ခွာခွာ နေစေခြင်း၊ လူစုလူဝေး ပြုလုပ်ခြင်းများကို ဖျက်သိမ်းခြင်းနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များ၏ အလုပ်ချိန်များကို ကန့်သတ်ခြင်း စသည်တို့ကို ပဏာမ ခြေလှမ်းအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ သို့သော် အဆိုပါစီမံဆောင်ရွက်မှု များကြောင့် ကူးစက်မှုများကို နှေးကွေး စေသော်လည်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအပေါ် ကံမကောင်းစွာပင် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်စေခဲ့ ပါသည်။ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ် ရောဂါကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ရောင်းအားကျဆင်းခဲ့ကြောင်း စစ်တမ်းအရ တွေ့ရှိခဲ့သည်။ (ပုံ - ၄ တွင်ရှု)။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လေးခုအနက် သုံးခုသည် ၎င်းတို့၏ ပုံမှန်ရောင်းအားများ၏ ထက်ဝက်နှင့် အထက် ဝင်ငွေကျဆင်းမှုများ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ငါးပုံတစ်ပုံကျော်မှာ ရောင်းအား လုံး၀ ရပ်တန့်သွားသည်။

ပုံ (၄) ကိုဗစ်-၁၉ ကြောင့် ရောင်းအားများပြောင်းလဲခြင်း

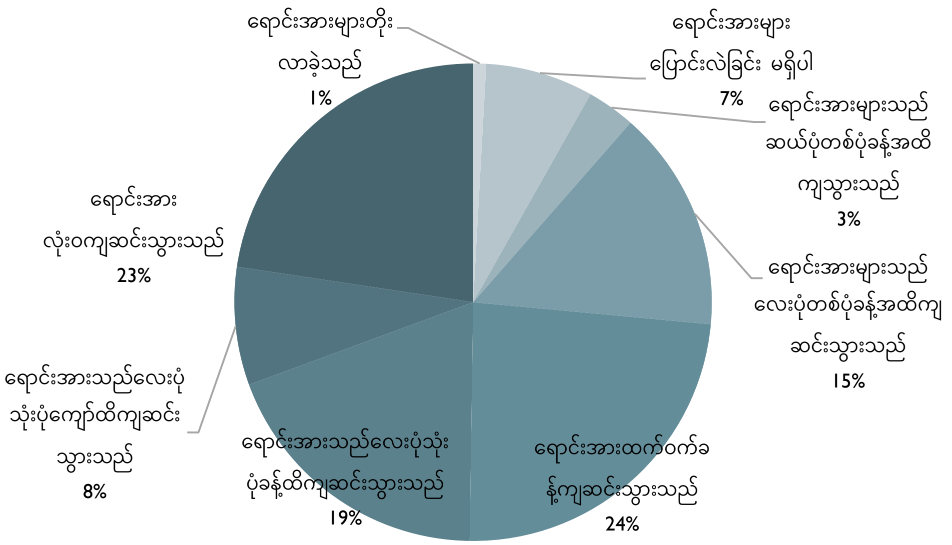

မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ (MBEI 2020) စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည့် ၂၀၁၉ နိုဝင်ဘာလမှ ၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၅၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် အမြတ်အစွန်းများ ရှိခဲ့သည် (ပုံ ၅ တွင် ရှု)။ COVID-19 စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်တွင်မူ ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းကသာ အမြတ်အစွန်းရကြောင်း အစီရင်ခံခဲ့သည်။ အလားတူပင် ကိုဗစ် ၁၉ စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်တွင် ၅၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆုံးရှုံးခဲ့ကြောင်း အစီရင်ခံခဲ့ပြီး ကပ်ရောဂါ မတိုင်မီက ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းသာ ဆုံးရှုံးမှုရှိခဲ့သည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံနီးပါးသည် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကြောင့် လုပ်ငန်း ရှင်သန်ရပ်တည်မှုကို ခြိမ်းခြောက်သည့် ငွေသားစီးဆင်းမှု ပြဿနာများနှင့် ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြသည်။ ပျှမ်းမျှအားဖြင့် ၂၀၂၀ စက်တင်ဘာလအထိ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရန် လုပ်ငန်းတစ်ခုလျှင် ကျပ် ၁၈ သန်းခန့် လိုအပ်မည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာအရ ကျပ် ၉၀၀ မှ ၂၁၀၀ ဘီလီယံ အကြားရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းသိရှိရသည်။ ထိုပမာဏသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ ခန့်မှန်းထားသော (IMF 2020) မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၁၉-၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုး (GDP) ၀.၇ နှင့် ၁.၇ ရာခိုင်နှုန်း အကြား ညီမျှပါသည်။

ပုံ (၅) မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်းစစ်တမ်းကောက်ယူချိန်နှင့် ကိုဗစ်-၁၉ စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအမြတ်ရရှိနိုင်မှုကိုနှိုင်းယှဉ်လေ့လာခြင်း

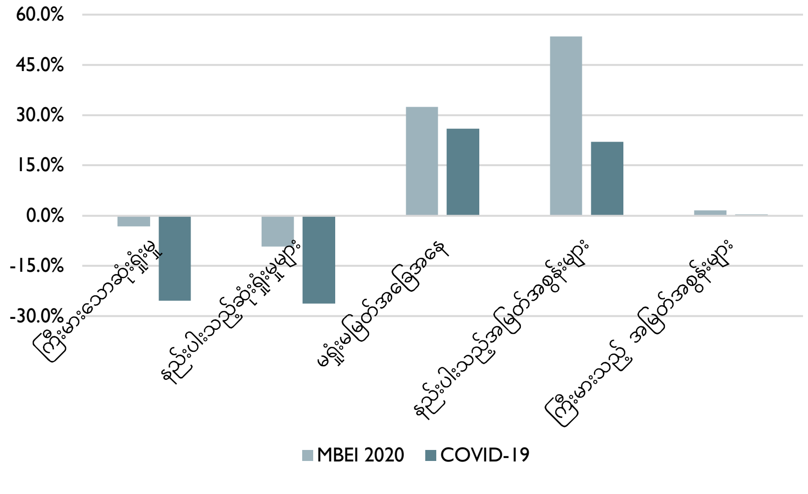

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ထက်ဝက်ခန့်သည် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကြောင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေး ရှင်သန်ရပ်တည်မှု အတွက် အလယ်အလတ်အဆင့် သို့မဟုတ် မြင့်မားသော အန္တရာယ် ရှိကြောင်း အစီရင်ခံကြသည် (ပုံ ၆ နှင့် ၇ တွင် ရှု)။ စစ်တမ်းအရ အထည်အလိပ် ထုတ်လုပ်ခြင်း - အဝတ်အထည်များနှင့် သားရေထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ဟိုတယ်(သို့)တည်းခိုခန်း ကဏ္ဍ - (ဟိုတယ်၊မိုတယ်နှင့် တည်းခိုခန်းများ) တို့သည် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အမြင့်မားဆုံးသော လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်သည်။ ဟိုတယ်(သို့)တည်းခိုခန်း ၊ အစားအစားနှင့် အဖျော်ယမကာ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများသည် နိုင်ငံတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ ခရီးသွားများ ရပ်ဆိုင်းသွားမှု၏ ဆိုးကျိုးကို ခံစားနေရပြီး အိမ်တွင်နေရန် ညွှန်ကြားချက် များနှင့် လူငါးဦးထက်ပိုသော လူစုဝေးခြင်းအား ကန့်သတ်ခြင်းမှာ အစားအစာနှင့် အဖျော်ယမကာ ကဏ္ဍအပေါ် အထူးသက်ရောက် နေလျှက်ရှိ ပါသည်။ ဤလုပ်ဆောင်ချက်များသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကဏ္ဍကိုပါ အကျိုး သက်ရောက် စေခဲ့ပြီး များပြားလှသော အလုပ်သမားများသည် အများအားဖြင့် တူညီသောနေရာတွင် အတူတကွ လုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း ယခုအခါတွင် လူမှုအကွာအဝေး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း များဖြင့် ကန့်သတ်ထားခြင်း ခံထားရပါသည်။ လက်လီလက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး လုပ်ငန်းများသည် ရှင်သန်ရပ်တည် နိုင်ရန် အတွက် အန္တရာယ် အနည်းငယ်သာ ရင်ဆိုင်ရ ပါသည်။ နေရာဒေသ များစွာထဲမှ ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီ(CDC) ရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ အပူပိုင်းဒေသ အလယ်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်း လွင်ပြင်ဒေသရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ၎င်းတို့ရှင်သန် ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် အန္တရာယ် အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ ကြသည်။

ပုံ (၆) ကိုဗစ်-၁၉ ကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဆက်လက်ရပ်တည်ရန် အန္တရာယ်ရှိ/မရှိအပေါ် လုပ်ငန်းရှင်များ၏ထင်မြင်ချက်

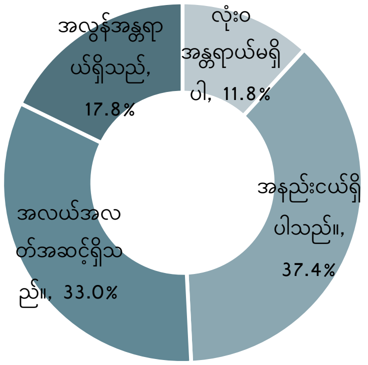

Figure 1 ကိုဗစ်-၁၉ကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းအမျိုးအစားနှင့် ပထဝီဝင်နေရာကွာခြားမှုအလိုက် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ

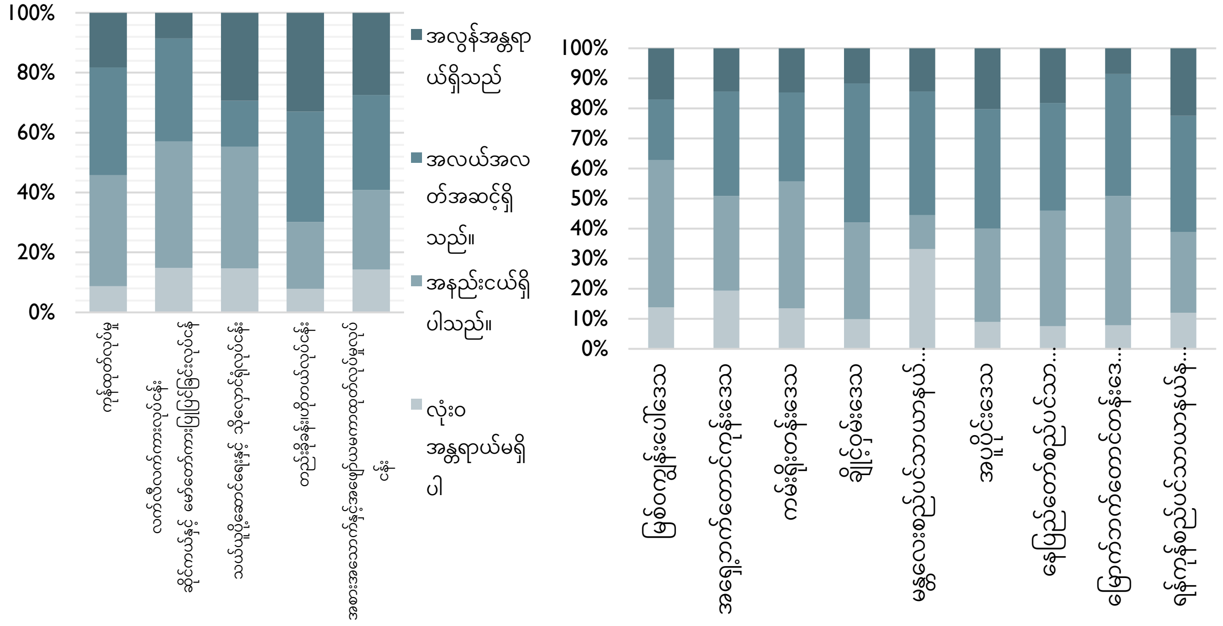

၃.၃ ငှားရမ်းခ

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပိတ်လိုက်သော်လည်း အချို့သော ကုန်ကျစရိတ်များမှာရှိနေသေးသည်။ ငှားရမ်းခသည် ထိုကဲ့သို့သော ကုန်ကျစရိတ်များထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရောင်းအား သိသိသာသာ ကျဆင်းလာသည့်နှင့်အမျှ ၎င်းတို့၏ ငှားရမ်းခ အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ သို့သော်လည်း စစ်တမ်းအရ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ လေးပုံသုံးပုံသည် သူတို့လုပ်ကိုင်နေသော မြေ သို့မဟုတ် အဆောက်အဦးကို ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ ဤအချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများသည် သေးငယ်ပြီး မိသားစုပိုင်များ အဖြစ်ရှိနေသည်ဟူသော အချက်ကို ထင်ဟပ်နေသည်။ သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့် သူတို့အနေဖြင့် အိမ်ငှားခပေးဆောင်ရန် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမှ ကင်းဝေးပြီး ငှားရမ်းခများကြောင့် ငွေကြေးစီးဆင်းမှု အခက်အခဲများနှင့် တိုက်ရိုက် မရင်ဆိုင်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူတို့အနေဖြင့် လက်ရှိထုတ်လုပ်မှုစွမ်းရည် ကျဆင်းမှု သို့မဟုတ် ထုတ်လုပ်မှုရပ်တန့်ခြင်းများ၊ တန်ဖိုးလျော့ကျခြင်းကဲ့သို့သော ကုန်ကျစရိတ်များ ရင်ဆိုင်ရအုံးမည် ဖြစ်သည်။ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကြောင့် အိမ်ငှားနှင့် သဘောတူစာချုပ်တွင် အပြောင်းအလဲရှိပါက ငှားရမ်းခ ပေးရန်လိုအပ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို စစ်တမ်းတွင် မေးမြန်းခဲ့သည်။ အဆိုပါ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အနက် ၂၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ် ရောဂါကြောင့် ငှားရမ်းခ ပေးချေမှု အထူးအစီအမံများ ပြင်ဆင်ပေးရန် အိမ်ရှင်များအား တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ ငှားရမ်းခ ကာလ လျော့နည်းခြင်း၊ ငှားရမ်းခ ပေးဆောင်ရန် မလိုခြင်းနှင့် ငှားရမ်းခ လျော့ပေးခြင်း စသည့် အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ပတ်သက်သည့် အစီအမံ များကို တောင်းဆို ခဲ့ကြသည်။ ဖြေဆိုသည် အနည်းငယ်ကသာ သူတို့၏အိမ်ရှင်သည် အဆိုပါ အစီအမံ များပေးခဲ့သည်ဟု အစီရင်ခံခဲ့သည်။ ငှားရမ်းခ ရွှေ့ဆိုင်းခြင်း ကိုသာ တွေ့ရများပြီး အိမ်ပိုင်ရှင်ရှိသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ၄ ရာခိုင်နှုန်း က ယင်းကဲ့သို့ ငှားရမ်းခပေးချေမှု ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ရသည်ဟု ဖြေဆိုပါသည်။ ၉၁ ရာခိုင်နှုန်းက အိမ်ငှားခအတွက် အစီအစဉ် အပြောင်းအလဲ မရှိကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့သည်။

၃.၄ အခြေခံအဆောက်အဦ

COVID-19ကဲ့သို့သော အဓိက ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှုအပေါ် ကန့်သတ်ခြင်းများနှင့်ဆက်စပ်၍ လျှပ်စစ်၊ ရေနှင့် အင်တာနက်ကဲ့သို့သော အဓိက ဝန်ဆောင်မှုများ ပျက်စီးယိုယွင်းစေလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် စစ်တမ်းသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ၎င်းတို့၏ ဝန်ဆောင်မှု အရည်အသွေးအပေါ် သူတို့၏ သဘောထားအမြင်များကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ အဆိုပါ တုန့်ပြန်မှုများကို မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ (MBEI 2020)စစ်တမ်းမှ တုန့်ပြန်မှုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ထွက်ပေါ်လာသည့် ရလဒ်များကို ပုံ ၈ တွင် တွေ့မြင်နိုင် ပါသည်။ တယ်လီဖုန်း၊လျှပ်စစ်နှင့် ရေ တို့အတွက် တုန့်ပြန်မှုများတွင် မျှော်လင့်ထားသော ဝန်ဆောင်မှုများ၏ ပျက်စီးခြင်းကို မတွေ့ရပါ။ စင်စစ်အားဖြင့် အဆိုပါ ဝန်ဆောင်မှုများအပေါ် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ အကဲဖြတ်ရာတွင် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကာလအတွင်း အနည်းငယ် တိုးတက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤအပြုသဘောဆောင်သော ရလဒ်များသည် စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှုများ လျော့နည်းလာသောကြောင့် လျှပ်စစ်မီးကဲ့သို့သော ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ဝယ်လိုအား ကျဆင်းလာခြင်း၏ ရလဒ်ဖြစ်နိုင်သည် သို့မဟုတ် ကပ်ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေစဉ် အတွင်း ဤအရေးပါသော ဝန်ဆောင်မှုများ မထိခိုက်သောကြောင့် လူအများက ကျေးဇူးတင်ခြင်း ကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

သို့သော်လည်း အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုများ၏ အလုံးစုံ အကဲဖြတ်မှုများသည် မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း (MBEI 2020) မှ စတင်၍ အပြုသဘောမဖြစ်ခဲ့ဘဲ ထင်မြင်ချက်များမှာလည်း ကွဲပြားခြားနား လာပါသည်။ အဝေးမှ အလုပ်လုပ်ခြင်း နှင့် အားလပ်ချိန် များတွင် အင်တာနက် အသုံးပြုမှု များပြားလာခြင်းကြောင့် အင်တာနက် ဝန်ဆောင်မှုလိုအပ်ချက် မြင့်တက်ဖွယ် ရှိသည်။ မနှစ်ခြိုက်ခြင်း (သို့) မူမမှန် သဘောထားတခုမှာ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကာလအတွင်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော အင်တာနက် ဝန်ဆောင်မှု ရလိုမှု ကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

အချို့သော အင်တာနက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများသည် အခြားသူများထက် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ကိုင်တွယ်နိုင်ပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ပြီးခဲ့သည့်လက လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပြတ်တောက်မှု ကြာချိန်နှင့် အဓိက ဆက်သွယ် လမ်းကြောင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း (MBEI 2020) နှင့် COVID-19 စစ်တမ်းအကြား ပြတ်တောက်ချိန်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရာတွင် စာရင်းအင်းအရ သိသိသာသာပြောင်းလဲမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပုံ (၈) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတည်ရှိရာ မြို့နယ်ရှိ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၏အရည်အသွေး

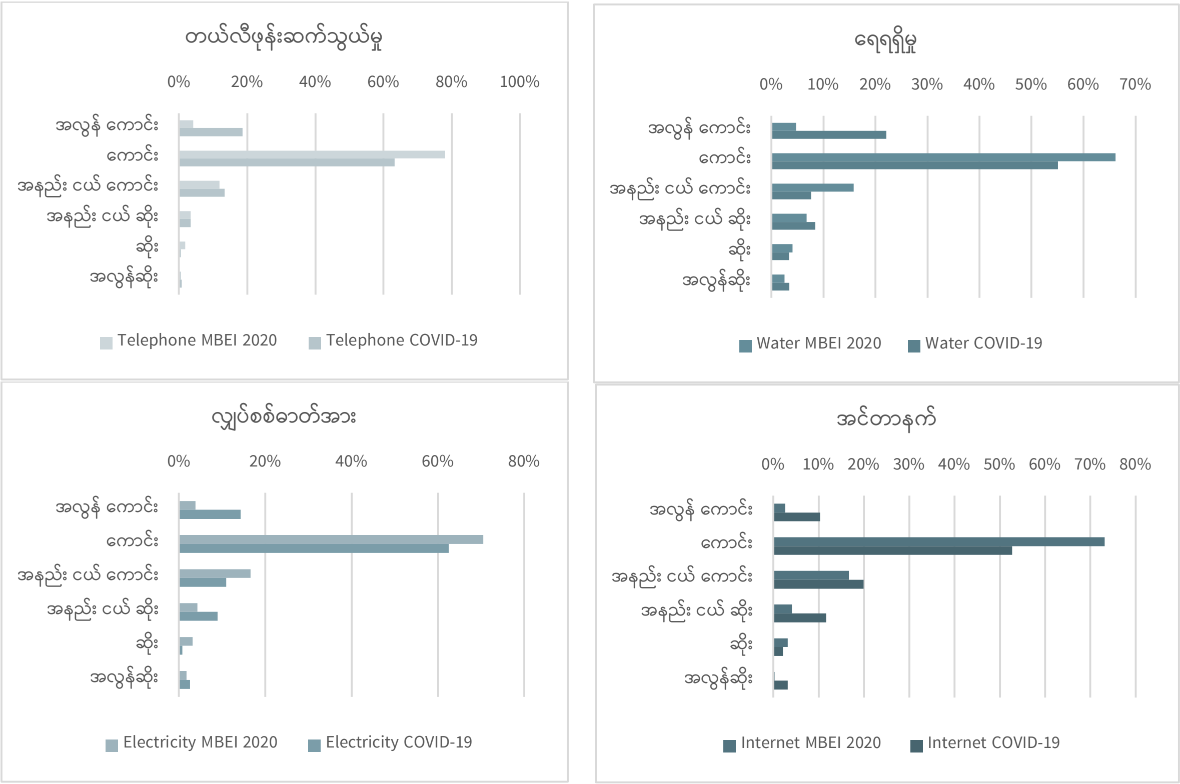

၃.၅ အလုပ်အကိုင်

COVID-19၏ စီးပွားရေး အကျိုးသက်ရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အကြီးမားဆုံးသော စိုးရိမ်ပူပန်မှုတစ်ခုမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပိတ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုများ လျော့ချခြင်းတို့ကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝန်ထမ်းများ၏ စားဝတ်နေရေးပင် ဖြစ်သည်။ စစ်တမ်း အကြံပြုချက်အရ ယခုစစ်တမ်း၏ အင်တာဗျူးလုပ်ချိန်တွင် COVID-19ကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ၎င်းတို့၏ ဝန်ထမ်း ပျမ်းမျှ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်း ကို ရာထူးကနေ ဖယ်ရှားပစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတွင် အလုပ်မှ အပြီးပိုင် ထုတ်ပယ်ခံရသော အလုပ်သမားနှင့် လစာမဲ့ ခွင့်ယူရသော အလုပ်သမားများ ပါဝင်သည်။ စစ်တမ်းတွင် မည်သည့် ပုံစံဖြင့်မဆို လစာရရှိနေသေးသူများကို ချန်လှပ်ထားသည်။ အများစုဖြစ်သော ၈၄ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အောက်ခြေဝန်ထမ်းများ ဖြစ်ကြသည် (ပုံ ၉ တွင်ရှု)။ အောက်ခြေဝန်ထမ်းများသည် အခြားအဆင့်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းသော အောက်ခြေဝန်ထမ်းများ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းဆုံးရှုံးချိန်တွင် ၅ ရာခိုင်နှုန်းသော မန်နေဂျာ များမှာလည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ဆုံးရှုံးကြသည်။ အောက်ခြေအဆင့် ဝန်ထမ်းများ သည် ဝင်ငွေမရှိသော ကာလများကို ဖြတ်ကျော်ရန် အရင်းအမြစ်များ အနည်းဆုံးကို ရရှိလေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ရလဒ်များအရ အခက်အခဲ ကာလကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် အောက်ခြေဝန်ထမ်း များကို ထောက်ပံ့နိုင်ရန် အာရုံစိုက်သင့်သည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် သိုလှောင်ခြင်း၊ အစားအသောက်နှင့် အဖျော်ယမကာ လုပ်ငန်းများ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း နှင့် အခြေခံသတ္တုလုပ်ငန်းများမှ ဝန်ထမ်းများသည် အထိခိုက်ဆုံး ဖြစ်ကြသည်။ ဝန်ထမ်းဦးရေ ၂၀ကျော် ရှိသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝန်ထမ်းများသည် သေးငယ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝန်ထမ်းများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက ၎င်းတို့အလုပ်ကို ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ပိုများသည်။ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကြောင့် အမျိုးသမီးများ အလုပ်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ပိုများသည်ဟု သက်သေအထောက်အထား မတွေ့ရှိရသော်လည်း ရလဒ်များအရ ကြီးကြပ်ရေးမှူးအဆင့် အမျိုးသမီးများသည် သူတို့၏အလုပ်များ ဆုံးရှုံးရလေ့ရှိသည်။ အဆိုပါအချက်ကို အမျိုးသမီး ကြီးကြပ်ရေးမှူး များစွာရှိသည့် ဟိုတယ်(သို့)တည်းခိုခန်း ဝန်ဆောင်မှုကဲ့သို့သော ပိုမိုထိခိုက်သောလုပ်ငန်းများတွင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ဝန်ထမ်းများစွာ အလုပ်ပြုတ်ခဲ့ကြသော်လည်း စစ်တမ်းကောက်သည့်အချိန်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၈

ရာခိုင်နှုန်းက အလုပ်သမားများအား အလုပ်မှ ထပ်မံထုတ်ပယ်ရန် စဉ်းစားနေကြသည်။ အဆိုပါ ပမာဏသည် တရားဝင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ရှိနေသော လုပ်သားအင်အား ၆ ရာခိုင်နှုန်းခန့်နှင့် ယှဉ်ကြည့်ပါက သိသိသာသာ များပြားလှသည်။ ဤခန့်မှန်းချက်သည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ အနာဂတ် အစီအစဉ်ကို အခြေခံသော်လည်း ငွေသားစီးဆင်းမှု ပြဿနာများကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပိတ်သိမ်းစေရန် တွန်းအားပေးလာပါက ဝန်ထမ်းများ၏ အလုပ်အကိုင်အပေါ် ပို၍ ကြီးမားစွာ သက်ရောက်နိုင်သည်။

ပုံ (၉) အလုပ်သမားလျှော့ချမှု

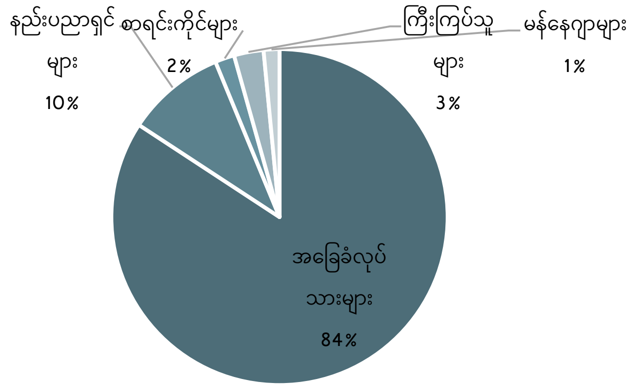

မျှော်လင့်မထားသော ရလဒ်တစ်ခုမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ (MBEI 2020) စစ်တမ်းကာလ (၂၀၁၉ နိုဝင်ဘာလ မှ ၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလထိ) နှင့် COVID-19 စစ်တမ်းကာလ (ဧပြီလ မှမတ်လ ၂၀၂၀ထိ) အကြားတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများသည် အပြောင်းအလဲမရှိကြောင်း အစီရင်ခံတင်ပြကြသည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ရှင်းလင်းချက် များစွာအနက် ပထမအချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပြီး မြန်မာ့စီးပွားရေး ဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း (MBEI 2020) တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းနှင့် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကြားကာလအတွင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ပိုမို များပြားလာခြင်း ကိုလည်း ဖော်ပြနေသည်။ ဤအယူအဆကို ဝန်ထမ်း အမြောက်အမြား လျှော့ချထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများက လက်ခံကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ရလဒ်များအရ ဒုတိယရှင်းလင်းချက်တစ်ခုမှာ လုပ်ငန်းများအကြား အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းရွှေ့ပြောင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် လက်ကားနှင့် လက်လီကဏ္ဍ ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေး ဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ (MBEI 2020) အရ လက်လီနှင့်လက်ကား အခန်းကဏ္ဍတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်း အထိ တိုးပွားလာသည်။ ဤစစ်တမ်း၏ အခြားသော ရလဒ်များအရ လက်လီနှင့်လက်ကား လုပ်ငန်းများသည် အခြားလုပ်ငန်းများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ထိခိုက်မှု လျော့နည်းသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ အခြားသော လုပ်ငန်းများမှ လက်လီနှင့်လက်ကား လုပ်ငန်းများသို့ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ပြောင်းရွှေ့ခြင်းများ ရှိနိုင်သည်။ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော တတိယ အကြောင်းအရင်းမှာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း အပေါ် ရာသီအလိုက် အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်သည်။ ဤတွေ့ရှိချက်ကို အပြည့်အဝ နားလည်သဘောပေါက်ရန် အလို့ငှာ နောက်ထပ် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းနှင့် သက်သေအထောက်အထားများ လိုအပ်ပါသည်။

၃.၆ ငွေရေးကြေးရေး ထောက်ပံ့မှု ရရှိရေး

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသုံးပုံနှစ်ပုံသည် COVID-19 ကြောင့် ငွေသားစီးဆင်းမှု ပြဿနာများနှင့် ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မည်။ အကယ်၍ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ဝင်ငွေနည်းပါးလာပါက လုပ်ငန်းလည်ပတ်နေသည့် ကုန်ကျစရိတ်များကို ကာမိရန်အတွက် ချေးငွေများကို အသုံးပြုရန်လိုအပ်လိမ့်မည်။ ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှု ရရှိရေးသည် စီးပွားရေးရှင်သန်ရပ်တည်ရေးအတွက် အလွန်အရေးကြီးသည်။ မြန်မာစီးပွားရေးဝန်းကျင် ညွှန်းကိန်း (MBEI) ၂၀၂၀ အချက်အလက်များနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များသည် ငွေချေးယူမှု ပိုမို တိုးတက်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သို့သော် COVID-19 ၏ ကနဦးကာလများတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် အသေးစားငွေချေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ငွေတိုးပေးသူများ၊ ဆွေမျိုးများနှင့် မိတ်ဆွေများအပေါ် မှီခိုမှုတိုးလာခြင်း နှင့်အတူ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များ၏ ငွေချေးယူသည့် အပြုအမူ ပြောင်းလဲသွားခဲ့သည် (ပုံ ၁၀ တွင်ရှု)။ COVID-19 မတိုင်မီတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၆၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရဘဏ်များ

အပေါ်မှီခို ခိုခဲ့သော်လည်း COVID-19 ၏ ကနဦး ကာလအတွင်း ၄၁ ရာနှုန်းသို့ ကျဆင်းခဲ့သည်။ အကြောင်းရင်းမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များမှ ရရှိနိုင်သော ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုဖြစ်သော သာမန်စီးပွားရေး ချေးငွေများထက် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု ကုန်ကျစရိတ်အတွက် အရေးပေါ် ချေးငွေများ ပိုမိုလိုအပ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အသေးစားငွေချေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလွတ်သဘော အရင်းအမြစ်များမှ ချေးငွေ ရယူမှုသည် ရှုပ်ထွေးမှု နည်းပါးပြီး အများအားဖြင့် အပေါင်ပစ္စည်းများ မလိုအပ်ပါ။ သို့သော် စစ်တမ်းအရ အစိုးရဘဏ်များနှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ အတိုးနှုန်းများသည် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းများနှင့် ငွေတိုးချေးသူများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ပိုမိုနည်းပါးပါသည်။ COVID-19 ကာလအတွင်း လိုအပ်သော အရေးပေါ် ငွေရလွယ်မှုအတွက် အသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်းများနှင့် သာမန် ငွေတိုးပေးလုပ်ငန်း စသော အရင်းအမြစ်များအပေါ် မှီခိုမှု ပိုမိုများပြားလာခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် အတိုးနှုန်း မြင့်မားစွာ မလွှဲမရှောင်သာ ပေးဆောင်ရ မည်ဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များထံမှ ချေးငွေများနှင့် လိုအပ်ချက်အရ စီမံထားသော COVID-19 ချေးငွေများ၏ အလိုက်သင့် ပြောင်းလဲနိုင်မှုရှိရန် အရေးကြီးသည်။

ပုံ (၁၀) မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်းစစ်တမ်းနှင့် ကိုဗစ်-၁၉ စစ်တမ်းကောက်ယူချိန်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေရရှိနိုင်မှုနှိုင်းယှဉ်လေ့လာခြင်း

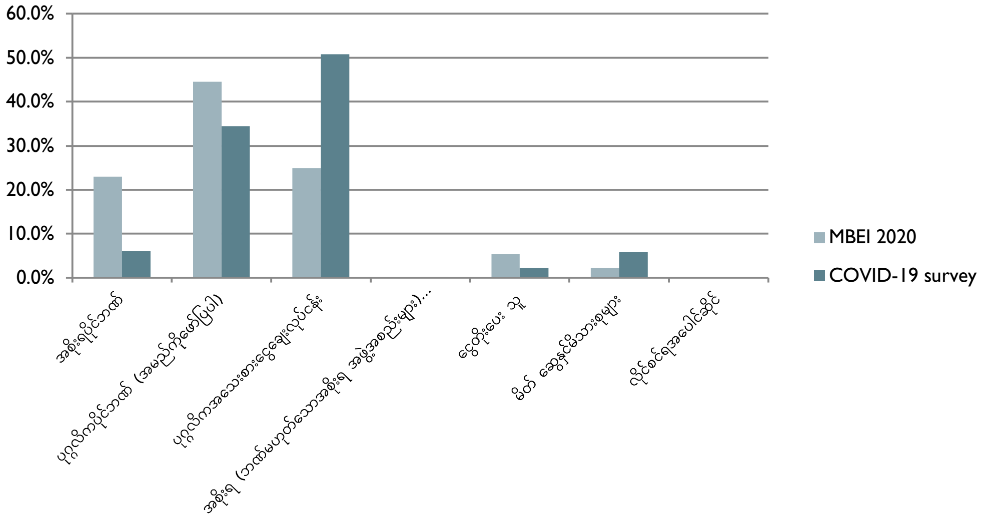

ချေးငွေပြန်ဆပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၇၁ ရာခိုင်နှုန်းသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် COVID-19 ကြောင့် ချေးငွေများနှင့် အတိုးနှုန်းများကို မဆပ်နိုင်ခြင်းအပေါ် အနည်းငယ် (သို့မဟုတ်) အလွန်အမင်း စိုးရိမ်မှုများ ရှိကြပါသည်။ ပြန်ဆပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်မှုများရှိသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၇၁ ရာခိုင်နှုန်းအနက် အများစု (၇၁ ရာခိုင်နှုန်း) သည် ချေးငွေများအား ပြန်ဆပ်သည့် ကာလများနှင့် ပတ်သက်၍ မြီရှင်နှင့် ဆွေးနွေးခြင်း မရှိခဲ့ကြပါ။ သို့သော် ချေးငွေ ပြန်ဆပ်သည့် ကာလကို ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခဲ့သည့် ၈၂ ရာခိုင်နှုန်းသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် မြီရှင်နှင့် သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့သည်။ ဤအချက်ကြောင့် မြီရှင်များသည် နားလည်မှုရှိကြောင်းနှင့် COVID-19 တုန့်ပြန်မှုကာလအား ကျော်လွှားနိုင်ရန် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များကို ထောက်ပံ့ရန် လိုက်လျောညီထွေမှု ရှိသည်ဟု ဖော်ပြနေပါသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ငွေရေးကြေးရေး လက်လှမ်းမီမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာစီးပွားရေးဝန်းကျင် ညွှန်းကိန်း (MBEI) ၂၀၂၀မှ စတင်၍ မည်သို့ပြောင်းလဲသွားသည်ကို သိရှိရန် ၎င်းတို့၏ အမြင်များကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ မေးခွန်းတခုမှာ ငွေချေးရန် အာမခံပစ္စည်းနှင့် အခြားတစ်ခုမှာ ချေးငွေဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအကြောင်း ဖြစ်သည်။ MBEI ၂၀၂၀ စစ်တမ်းတွင် ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းက အာမခံ/အပေါင်ပစ္စည်းမပါဘဲ ချေးငွေများ မရရှိနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြချက်ကို သဘောမတူခဲ့ကြပါ။ COVID-19ကာလ တွင် COVID-19 ကြောင့် ဤအချက်သည် ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းအထိ နှစ်ဆမြင့်တက်လာခဲ့ပြီး အာမခံပစ္စည်းလိုအပ်ချက်ကို လျှော့ချခဲ့သည် (ပုံ ၁၁ ကိုကြည့်ပါ)။ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ၎င်းသည် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းများမှ ချေးငွေများရရှိသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများစွာကိုလည်း ထင်ဟပ်ပြသနိုင်သည်။
ချေးငွေရယူခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ထင်မြင်ချက်များသည် ဆန့်ကျင်ဘက် ၂ ဖက်စွန်း ပိုမို၍ ပေါ်လွင်လာသည်။ တစ်ချက်မှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ချေးငွေရယူခြင်း မြင့်တက်လာသည်နှင့် အမျှ ချေးငွေဆိုင်ရာ

လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် အလွန်ရှုပ်ထွေးပြီး ပြဿနာရှိသည်ဆိုသောအချက်ကို ယခင်က စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၂ဝ ရာနှုန်းမှ အခိုင်အမာသဘောတူရာမှ ယခုအခါလုပ်ငန်း၏ ၃ဝ ရာနှုန်းအထိ တိုးလာသည်။ အခြားတဖက်တွင်လည်း ချေးငွေဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အလွန်ရှုပ်ထွေးပြီး ပြဿနာရှိသည်ဟူသော အဆိုကို သဘောမတူသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ယခင်က ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ယခု ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးလာခဲ့သည်။

ပုံ (၁၁) အာမခံပစ္စည်းမရှိလျှင်ချေးငွေမရရှိနိုင်"အဆိုပေါ်တွင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ထင်မြင်ယူဆချက်

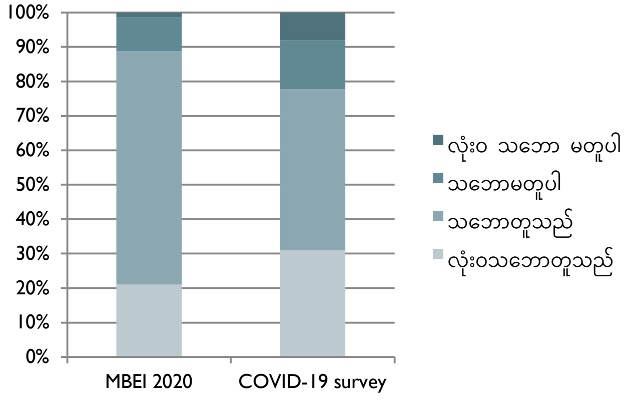

၃.၇ အစိုးရထောက်ပံ့မှု

အစိုးရထံမှရရှိသော ထောက်ပံ့မှုနှင့် ပတ်သက်၍ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့အား အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများ (SME)၊ အထည်အလိပ်နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းများအတွက် အရေးပေါ် ချေးငွေအစီအစဉ်များအကြောင်း၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဆိုင်းငံ့ခြင်း၊ သုံးလတစ်ကြိမ် ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်မှုကိုဆိုင်းငံ့ထားခြင်းနှင့် တင်ပို့မှုအပေါ် ၂% ကြိုတင် ဝင်ငွေခွန်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်များအကြောင်း တိတိကျကျမေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုအချက်များသည် အစိုးရ၏ COVID-19 ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် စီးပွားရေး သက်ရောက်မှုများအပေါ် ကုစားရေး အစီအစဉ် (ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ ၂ဝ၂ဝ)တွင် ဖော်ပြထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ထောက်ပံ့ရန် အဓိက မူဝါဒများ ဖြစ်သည်။

ဤရလဒ်မှရရှိလာသောအဓိက လေ့လာတွေ့ရှိချက်မှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အများစုသည် ဤအထောက်အပံ့ပုံစံများကို မသိရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်။ အရေးပေါ်ချေးငွေများကို လူသိအများဆုံးဖြစ်သော်လည်း စီးပွားရေး ၆၇ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၎င်းထောက်ပံ့မှု မူဝါဒကို မသိရှိကြပါ။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၉၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ပို့ကုန်အပေါ်တွင် ဝင်ငွေခွန်မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော မူဝါဒကို မသိကြဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းအရင်း တစိတ်တပိုင်းမှာ အချို့ အထောက်အပံ့ များဖြစ်သော ပို့ကုန်အပေါ် ဝင်ငွေခွန် ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခြင်းသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အများစုနှင့် မသက်ဆိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ပို့ကုန်အပေါ် အခွန်ကင်းလွတ်ခြင်းသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် နည်းလမ်းသစ်တခု ဖြစ်နေသဖြင့် လူသိမှု လျော့နည်းပါသည်။ လူသိနည်းမှု ရာခိုင်နှုန်း အလွန်မြင့်မား နေသည်ကို ကြည့်ပါက ဤအစီအမံများကို လူသိရှင်ကြား ဖြစ်စေရန် အကြီးအကျယ် ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ညွှန်းဆို နေပါသည်။ ကနဦး ရလဒ်များအရ ရန်ကုန်နှင့် နေပြည်တော်ရှိ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများသည် နိုင်ငံ၏ အခြားနေရာများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အရေးပေါ်ချေးငွေ အစီအစဉ်ကို ပိုမိုသတိပြုမိကြသော်လည်း အခြားမူဝါဒသုံးခု အတွက်မူ သိသာစွာ ကွဲပြားမှုမရှိပါ။

ရလဒ်အနေဖြင့် မူဝါဒ (၄) ခုလုံးထံမှ အကျိုးခံစားခွင့် ရယူရန် ခက်ခဲလွန်း ပါသည်။ အကျိုးခံစားခွင့်ကိုရယူရန် လျှောက်ထားမှု ငြင်းပယ်ခံရခြင်း (သို့မဟုတ်) လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လျှောက်ထားရန် ခက်ခဲလွန်းသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အရေအတွက် သည်လည်း မူဝါဒမှ အကျိုးခံစားခဲ့ရသူများထက် ပိုမိုများပြားသည်။ အဆိုပါအချက်ကို ချေးငွေအစီအစဉ်အတွက် မျှော်လင့်ထားနိုင်သော်လည်း (ပုံ ၁၂ တွင်ရှု) အခွန်ပေးဆောင်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအားလုံးအပေါ် သက်ရောက်သည့်

အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်အတွက် အလွန်အမင်း စိုးရိမ်ဖွယ် ဖြစ်သည်။ စစ်တမ်းနောက်ဆုံးတွင် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခဲ့သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အနည်းငယ်ကသာ ဤမူဝါဒများမှ အကျိုးရရှိခဲ့သည်။

ယခုအချိန်အထိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအများစုကို အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသည့် မူဝါဒမှာ စီးပွားရေးအခွန်ကို ဆိုင်းငံ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၏ ၂ ရာခိုင်နှုန်းက ၎င်းတို့သည် ယင်းမူဝါဒ၏ အကျိုးအမြတ်ကို ခံစားနေရသည်ဟု ဆိုသည်။ မူဝါဒ ၄ခုအနက် အရေးပေါ်ချေးငွေသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများထံသို့ အနည်းဆုံးမျှသာ ရောက်ရှိခဲ့သည် (စစ်တမ်းတွင် ပါဝင်သော စီးပွားရေး ၂ခုသာ)။ သို့သော် များစွာသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှာမူ ၎င်းတို့လျှောက်လွှာ၏ ရလဒ်ကိုစောင့်ဆိုင်း နေဆဲဖြစ်သည်။ ဆွေးနွေးခဲ့သည့် မူဝါဒ၄ခုအပြင် မည်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ အစိုးရထံက မည်သည့်အထောက်အပံ့မျှ မရရှိခဲ့ပါ။

ပုံ (၁၂) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် အသေးစား၊အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ အထည်အလိပ်နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းအတွက် အရေးပေါ်ရံပုံငွေအစီအစဉ်မှ အကျိုးအမြတ်ရရှိခဲ့ပါသလား

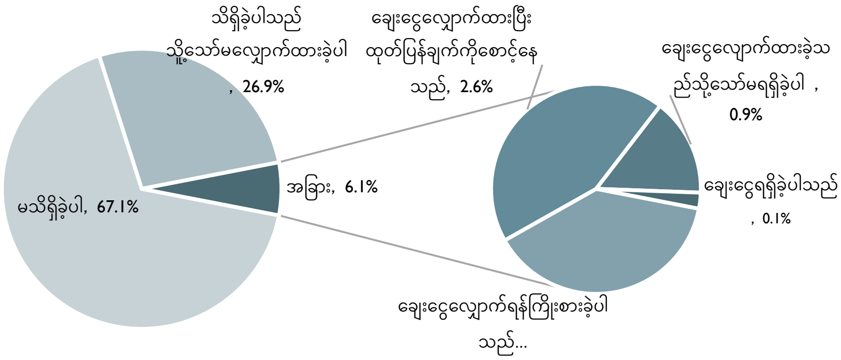

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း အုပ်ချုပ်ရေးအဆင့် တစ်ခုချင်းစီတွင် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကို အစိုးရ၏ ကိုင်တွယ်မှုအပေါ် သူတို့၏ ယေဘူယျ ကျေနပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။ အများစုမှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ (၉၂ ရာခိုင်နှုန်း)၊ ပြည်နယ် / တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ (၈၈ ရာခိုင်နှုန်း)နှင့် မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန (၈၉ ရာခိုင်နှုန်း)တို့၏ တုန့်ပြန်လုပ်ဆောင် ကိုင်တွယ်မှုအပေါ် ကျေနပ်အားရမှုရှိသည်။

၃.၈ ဘေးကင်းလုံခြုံမှု

ဤအပိုင်းသည် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ ကာလ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ဘေးကင်းမှုနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို ဆန်းစစ်ထားသည်။ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများ၏ အဓိကအပိုင်းသည် ဘေးကင်းမှုနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများဖြစ်သည်။ ဤလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများသည် ဝန်ထမ်းများနှင့် ဖောက်သည်များအပေါ် ကျန်းမာရေး သက်ရောက်မှုထက် ပိုသည့် (ဥပမာ- မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနှုန်း ကဲ့သို့) သွယ်ဝိုက်သော သက်ရောက်မှု များစွာ ရှိနိုင်သည်။

ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါဖြစ်ပွားနေသည့် ကာလအတွင်း၌ပင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဘေးကင်းပြီး လုံခြုံသော ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများ ဖန်တီးပေးလျှင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ အနေဖြင့် ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်နိုင်မည် ဖြစ်ကာ သူတို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ဘေးကင်းမှုနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ မေးခွန်းနှစ်ခုကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ စစ်တမ်းအရ မြန်မာနိုင်ငံရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က အခိုးခံခဲ့ရခြင်း (သို့မဟုတ်) ဖောက်ထွင်းခံရခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ MBEI ၂၀၂၀ စစ်တမ်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် စာရင်းအင်းအရ သိသာထင်ရှားသည့် ပြောင်းလဲမှုကို မတွေ့ရပါ။ ထို့ကြောင့် နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါသည် ယခုအချိန်ထိ နိုင်ငံတော်အဆင့် ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်း အပေါ် သိသာထင်ရှားသော သက်ရောက်မှု မရှိသေးပါ။

ဒုတိယ မေးခွန်းမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ ၎င်းတို့၏ ဝန်ထမ်းများနှင့် ဖောက်သည်များအား COVID-19 မှ ကာကွယ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရသည့် အလေ့အထ အစီအမံများ အကြောင်း ဖြစ်သည်။ ပုံ (၁၃) တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် အများစုသည် COVID-19 မှ ကာကွယ်ရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ အစီရင်ခံချက်များအရ ၉၂ ရာခိုင်နှုန်းက ဝန်ထမ်းများအား မကြာခဏ လက်များကိုဆေးကြောရန်၊ ၈၃ ရာခိုင်နှုန်းက နှာခေါင်းစည်း မျက်နှာဖုံးများ တပ်ဆင်ရန်နှင့် ၇၂ ရာခိုင်နှုန်းက လုပ်ငန်းခွင်တွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နီးနီးကပ်ကပ်နေထိုင် လုပ်ကိုင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် လိုအပ်ကြောင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၏ ၈ ရာခိုင်နှုန်းသာလျှင် အဝေးမှ အလုပ်လုပ်ခြင်း အလေ့အထေ အသုံးပြုကြသည်။ ထို့အပြင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းခြင်း၊ ထိုင်ခုံနှင့် စားပွဲခုံများ လျှော့ချခြင်းနှင့် အွန်လိုင်းစနစ်ဖြင့် ဝန်ဆောင်မှု ပိုမိုပေးခြင်း စသည့် အခြား အကာအကွယ် ပေးသည့် နည်းလမ်းများကိုလည်း ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။

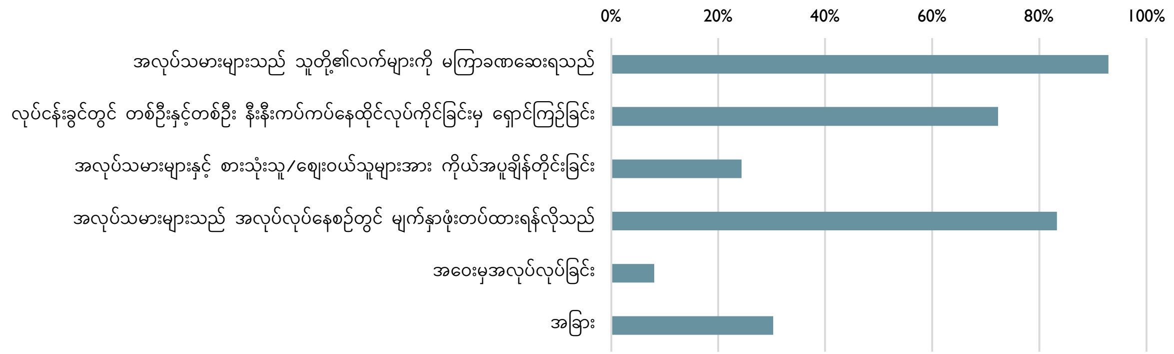

ပုံ (၁၃) အလုပ်သမားများနှင့် စားသုံးသူများကို ကိုဗစ်-၁၉မှကာကွယ်ရန် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သော လုပ်ဆောင်ချက်များ

၄။ နိဂုံးနှင့်အကြံပြုချက်များ

အာရှဖောင်ဒေးရှင်းမှ ပြုလုပ်ခဲ့သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် COVID-19 သက်ရောက်မှု စစ်တမ်း တွေ့ရှိချက်များအရ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် အကြီးအကျယ်သက်ရောက်မှုရှိသည် ဟုဖော်ပြသည်။ ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါ COVID-19ကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အများစုသည် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု လျှော့ချခြင်း (သို့မဟုတ်) ပိတ်သိမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသော်လည်း အစိုးရအမိန့်များကြောင့် ပိတ်သိမ်းရခြင်းမျိုး တိုက်ရိုက်ရလဒ်မဟုတ်ဘဲ ကျန်းမာရေးအပေါ် စိုးရိမ်မှုများ (သို့မဟုတ်)ဖောက်သည်များမရှိခြင်း စသည့် အခြားအကြောင်းပြချက် များကြောင့် ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ၏ ထက်ဝက်ခန့်သည် COVID-19 သည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆက်လက် ရှင်သန်ရပ်တည် နိုင်ရန် အလယ်အလတ် (သို့မဟုတ်) မြင့်မားသောအန္တရာယ်ရှိသည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း သုံးပုံနှစ်ပုံနီးပါးသည် COVID-19 ကြောင့် ငွေသားစီးဆင်းမှု ပြဿနာများနှင့် ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြပြီး ချေးငွေများရယူသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးလာသည်။ အမြတ်အစွန်းရရှိမှု နည်းပါးမှုများသည် ဝန်ထန်းများအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိခဲ့ပါသည်။ COVID-19 ကြောင့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ၎င်းတို့၏ လုပ်သားအင်အား၏ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းကို အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်ခဲ့သည်။ သို့တိုင် အစိုးရ၏ COVID-19 အထောက်အပံ့သည် ယခုအချိန်အထိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အနည်းငယ်မျှထံသာ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများသည် အင်တာနက် မှလွဲ၍ တယ်လီဖုန်း ဝန်ဆောင်မှုနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနှင့် ရေပေးဝေရေးတွင် ယိုယွင်းပျက်စီးမှုကို မကြုံတွေ့ရပါ။ COVID-19 ကြောင့် ရာဇဝတ်မှုတိုးများလာကြောင်း အထောက်အထားများလည်း မရှိခဲ့ပါ။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအားလုံးနီးပါးက သူတို့၏ ဝန်ထမ်းများနှင့် ဖောက်သည်များကို COVID-19 မှ ကာကွယ်ရန် နည်းလမ်းအချို့ကို ကျင့်သုံးနေသည်ဟု အစီရင်ခံကြသည်။

ဤအစီရင်ခံစာတွင် ဆွေးနွေးထားသော တွေ့ရှိချက်အချို့ကို အသုံးပြုပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် အတွက် ထပ်မံ၍ လေ့လာရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်သော်လည်း အစိုးရအနေဖြင့် စတင် စဉ်းစားသင့်သည့် မူဝါဒဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များလည်း ရှိပါသည်။ စစ်တမ်း၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို အခြေခံ၍ အောက်ဖော်ပြပါအချက်များ အပေါ် အစိုးရမှ မှတ်သား အရေးယူရန် အကြံပြုလိုပါသည်။

- စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များစွာသည် ၎င်းတို့အား ထောက်ပံ့ရန် စီစဉ်ထားသော အစိုးရ၏ မူဝါဒများနှင့် အစီအစဉ်များကို သတိမထားမိကြပါ။ အကျုံးဝင်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအားလုံး သတိထားမိစေရန် အစိုးရအနေဖြင့် ဤမူဝါဒများကို ထုတ်ပြန်ကြော်ငြာ ရာတွင် ပိုမိုအားထုတ်သင့်သည်။ တုံ့ပြန်မှု/အထောက်အပံ့ အစီအစဉ်များ (သို့) မူဝါဒများကို ရယူသုံးစွဲခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အလွန်အမင်း ရှုပ်ထွေးခြင်း မရှိစေရန် အစိုးရအနေဖြင့် သေချာစွာ ပြုလုပ်သင့်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ ရှေ့တန်းအစိုးရ အရာရှိများသည် ၎င်းမူဝါဒများနှင့် အစီအစဉ်များကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစွာ ကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် သင့်လျော်ပြီးရှင်းလင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သည့် အာဏာ ပေးထားကာ မူဝါဒများနှင့် အစီအစဉ်များကို ကောင်းစွာနားလည်ထားသင့်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်ဆံသော အစိုးရအရာရှိများသည် မူဝါဒများနှင့် ထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်များနှင့် ပတ်သက်၍ လုံလောက်စွာ နားလည်မှုမရှိပါက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ဤမူဝါဒများမှ အကျိုးအမြတ်မရနိုင်ရှိနိုင်သည့် အတွက် ဆုံးရှုံးနိုင်ပါသည်။
- ရလဒ်များအရ အစိုးရ၏ ကျပ်ငွေဘီလီယံ ၁၀၀ ကနဦးအရေးပေါ်ချေးငွေ အစီအစဉ်သည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ လိုအပ်ချက်များအတွက် အလွန်သေးငယ်ပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အနည်းငယ်မျှသာ ရောက်ရှိခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြသည်။ သို့သော်မှန်ကန်သော ဦးတည်ချက်အနေဖြင့် COVID-19 ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် စီးပွားရေး သက်ရောက်မှုများအပေါ် ကုစားရေး အစီအစဉ်တွင် အစိုးရအနေဖြင့် ရန်ပုံငွေပမာဏတိုးရန် စီစဉ်ထားကြောင်း ကြော်ငြာထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။
- COVID-19 ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် စီးပွားရေး သက်ရောက်မှုများအပေါ် ကုစားရေး အစီအစဉ်တွင် အစိုးရအနေဖြင့် အမြင့်ဆုံးနှုန်းမှ ၃ ရာခိုင်နှုန်းအပါအဝင် အတိုးနှုန်း လျှော့ချရန် ကြိုးပမ်းမှုများ ပါဝင်ပါသည်။ သို့သော် စစ်တမ်း၏ ရလဒ်များအရ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ချေးငွေရင်းမြစ်တစ်ခုအနေဖြင့် အတိုးနှုန်းမြင့်မားသော အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုမှီခိုလာကြကြောင်း ဖော်ပြပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အတိုးနှုန်းလျှော့ချရန် အစိုးရ၏ တန်ပြန်ကြိုးပမ်းမှု ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရအနေဖြင့် COVID-19 ကို ကျော်လွှားနိုင်မည့် လိုအပ်သော စီးပွားရေး အရင်းအနှီးများကို ဖြည့်ဆည်းရန် သင့်တော်သော ချေးငွေများကို အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များက မည်သို့ ကမ်းလှမ်းသည်ကို သေချာလေ့လာသင့်သည်။
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အများစုသည် ၎င်းတို့၏ ချေးငွေများကို ပြန်ဆပ်ရန် စိုးရိမ်နေကြသော်လည်း ၎င်းတို့၏ မြီရှင်များနှင့် ငွေပြန်ဆပ်မည်အစီအစဉ်ကို မဆွေးနွေးရသေးပါ။ အစိုးရအနေဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဘဏ်များအား ချေးငွေအတိုးနှုန်းနှင့် ငွေပေးချေမှု အစီအစဉ်များကို ပြန်လည်သတ်မှတ် သဘောတူညီမှုရယူနိုင်ရန် တက်ကြွစွာ အားပေးသင့်သည်။ ဤအချက်သည် အကျပ်အတည်း ကာလအတွင်း ဒေဝါလီခံခြင်းနှင့် ကြွေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက်မှုများကို လျှော့ချနိုင်ခြင်းကြောင့် ၎င်းသည် ဘဏ်များနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အကျိုးရှိစေနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော အစီအစဉ်များကို ကြံဆခဲ့သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအများစုသည် ၎င်းတို့၏ မြီရှင်နှင့် သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့ပုံရသည်။
- တွေ့ရှိချက်များအရ အလုပ်ပြုတ်သွားသော အလုပ်သမားအများစုသည် လစာနည်းပါးဖွယ်ရှိသော လစာနှုန်းထားများနှင့် ဝင်ငွေမရသည့် အခြေအနေများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းနည်းပါးသော သူများဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အပေါ်သက်ရောက်မှုသည် မတူညီသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ကွဲပြားနေပုံရသည်။ ယခုအချိန်အထိ အလုပ်များဆုံးရှုံးခဲ့ရသော ဝန်ထမ်းအရေအတွက်နှင့် ပတ်သက်သည့် စစ်တမ်း၏ တွေ့ရှိချက်များအရ အစိုးရအနေဖြင့် အလုပ်များဆုံးရှုံးခဲ့ရသော ဝန်ထမ်းများအား ပံ့ပိုးရန် COVID-19 ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် စီးပွားရေး သက်ရောက်မှုများအပေါ် ကုစားရေး အစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များသည် လုံလောက်မှု ရှိမရှိ သို့မဟုတ် အဆိုပါ ဝန်ထမ်းများကို ဦးတည်ထားသော ပိုမိုကောင်းမွန်သော တုံ့ပြန်မှုနည်းလမ်းများ ရှိ/မရှိ ပြန်လည်စဉ်းစားရန် လိုအပ်ကောင်းလိုအပ်လိမ့်မည်။
- COVID-19 အတွင်း စီးပွားရေးနှင့် စီးပွားရေးအခြေအနေသည် ကမ္ဘာ့ကပ်ပျံ့နှံ့လာသည်နှင့်အမျှ အခြေအနေများ လျှင်မြန်စွာပြောင်းလဲသွားသည်။ ကျန်းမာရေးရှုထောင့်မှ ဖြစ်နိုင်လျှင် လှုပ်ရှားမှု ကန့်သတ်ချက်များလျှော့ချခြင်းနှင့် COVID-19 ကို တိုက်ဖျက်ရန် အခြားဆောင်ရွက်ချက်များသည် စီးပွားရေး အခြေအနေများကို တိုးတက် ကောင်းမွန်စေ သင့်သည်။ သို့သော် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ပြီးခဲ့သည့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုများမှ အပြည့်အဝ ပြန်လည်နာလန်ထူရန်နှင့် ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပြီး နောက်၌ပင် သူတို့၏ ရှင်သန်ရပ်တည်မှုမှာ အခက်အခဲ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ အစိုးရအနေဖြင့် ၎င်းအခြေအနေများကို အနီးကပ်စောင့်ကြည့်သင့်သည်။ စီးပွားရေး နလံထူလာပြီးနောက် ပြောင်းလဲသွားသည့် အခြေအနေများအား သိရှိနိုင်ရန် အာရှဖောင်ဒေးရှင်းမှ COVID-19 စစ်တမ်းများ ထပ်မံ၍ ပြုလုပ်သွားမည် ဖြစ်ပြီး ယခုကဲ့သို့ စစ်တမ်းသတင်းအချက်အလက် များဖြင့် အစိုးရကို ပံ့ပိုးပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

Government of the Republic of the Union of Myanmar. 2020. *Overcoming as One: Economic Relief Plan*.

IMF. 2020a. *Myanmar: 2019 Article IV Consultation-Staff Report; Press Release; and Statement by the Executive Director for Myanmar*.

IMF. 2020b. *World Economic Outlook - Chapter 1 The Great Lockdown*.

John Hopkins University. 2020. "COVID-19 Dashboard." Retrieved May 25, 2020 (https://coronavirus.jhu.edu/map.html).

Malesky, Edmund, Dean Dulay, and Jon Keesecker. 2019. *Myanmar Business Environment Index*.

Ministry of Health and Sports. 2020. "Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Surveillance Dashboard (Myanmar)." Retrieved May 25, 2020 (https://www.mohs.gov.mm/).

MOPF, and UNESCAP. 2019. *Developing a Statistical Business Register (SBR) in Myanmar 2019: Documentation of Process and Results*.

နောက်ဆက်တွဲ ၁ - သုတေသနနည်းနာ

မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀စစ်တမ်းကို ၂၀၁၉ နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့မှ ၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့အထိ နေပြည်တော်အပါအဝင် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်များရှိ ကျဘမ်းရွေးချယ်ထားသော မြို့နယ် ၈၉ မြို့နယ်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပေါင်း ၅,၆၀၅ခုကို စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ လုပ်ငန်းပေါင်း ၅,၆၀၅ ခုအနက် ၄,၄၀၅ ခုမှာ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းလုပ်ငန်းကို အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ထားပါသည်။ (see MOPF and UNESCAP 2019) ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့မှရွေးချယ်ထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် အနည်းဆုံး အလုပ်သမား ၄ ဦးရှိရမည်ဖြစ်ပြီး တစ်ဦးမှာလခစားလုပ်သားဖြစ်ရန် လိုအပ်သည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း စစ်တမ်းတွင် အခြေခံစီးပွားရေးကဏ္ဍဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေး၊ ငါးလုပ်ငန်း၊ သတ္တုတူးဖော်ရေးနှင့် သစ်တောလုပ်ငန်းများ ပါဝင်ခြင်းမရှိပါ။ ကျန်ရှိသော လုပ်ငန်းပေါင်း ၁,၂၀၀ ကျော်ကို မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ပထမအကြိမ်စစ်တမ်းတွင် မေးမြန်းခဲ့သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ ကျဘမ်း ရွေးချယ်ထားပါသည်။ စုစုပေါင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၅,၆၀၅ ခုကို ကိုဗစ်-၁၉ ကူးစက်ကပ်ရောဂါစစ်တမ်းအတွက် နမူနာ မူဘောင်သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါမတိုင်မီ မြန်မာ့စီးပွားရေး ဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ စစ်တမ်းသည် မေးခွန်းများစွာအတွက် အခြေခံဖြစ်ပြီး မေးခွန်းအချို့ကို ယခုစစ်တမ်းတွင် ပြန်လည် ထည့်သွင်း မေးမြန်းထားပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စစ်တမ်းနှစ်ခုမှ ရရှိလာသောအချက်အလက်များ၏ ဆက်နွယ်မှုကို ကြည့်ရှုနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

ကျပန်းရွေးချယ်ခြင်း

ယခုစစ်တမ်းအတွက် မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ နမူနာမူဘောင်မှ ကျပန်းရွေးချယ်ထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပေါင်း ၇၅၀ကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတခုချင်းစီ၏ မန်နေဂျာ (သို့) ပိုင်ရှင်ကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ မေးမြန်းခံရသူများသည် မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်းစစ်တမ်းတွင်လည်း ပါဝင်ဖူးသူများဖြစ်သည်။ မေးမြန်းမှုတွင် အောင်မြင်မှု ၅၃ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ဆိုလိုရင်းမှာ မျှော်မှန်းထားသော မေးမြန်းမှု ၇၅၀ ရရှိရန် ဖုန်းခေါ်ဆိုဆက်သွယ်မှုပေါင်း ၁,၄၁၂ ခုပြုလုပ်ရပါသည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀နှင့်မတူညီသည့်အချက်မှာ ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီးနှင့် မြို့နယ်များ အတွက် ကိုယ်စားပြုနမူနာရွေးချယ်ရန် မလိုအပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် မတူညီသော ဖြစ်တန်ရာ ရွေးချယ်မှုအတွက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အုပ်စုနှစ်စုပိုင်းခြားခဲ့ပါသည်။ ပထမအုပ်စုမှာ ဦးစားပေးရွေးချယ် ခံရသောအုပ်စုဖြစ်ပြီး နမူနာအားလုံး၏ ၆၀ရာခိုင်နှုန်းကို ကိုယ်စားပြုရန် ပို၍ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ကျန်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများထဲမှ ရွေးချယ်ခဲ့ပါသည်။ ပထမဦးစားပေးအုပ်စုကို ပိုမိုရွေးချယ်ရခြင်းမှာ အချို့သော လုပ်ငန်း- ဥပမာအားဖြင့် အထည်အလိပ်၊ အစားအသောက်နှင့် အဖျော်ယမကာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများသည် COVID-19ကို ခြားနားစွာတုံ့ပြန် အကျိုးသက်ရောက်ခဲ့ပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏ အရွယ်အစားအရ နမူနာမူဘောင်တွင် သင့်တင့်စွာ ကိုယ်စားပြုနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ နမူနာမူဘောင်အရွယ်အစား ၅,၆၀၅ ခုကို အောက်ပါ အတိုင်းအုပ်စုနှစ်စုခွဲခြားခဲ့ပါသည်။

- ဦးစားပေးရွေးချယ်သောအခန်းကဏ္ဍ (နမူနာမူဘောင်၏၆၀ ရာခိုင်နှုန်း, လုပ်ငန်းပေါင်း ၄၅၀)တွင် ဖော်ပြပါစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်သည်။
    - ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း - အစားအစာနှင့်အဖျော်ယမကာများ (n = ၅၄၂)
    - ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း - အထည်အလိပ်၊အဝတ်အထည်နှင့်သားရေ (n = ၈၇)
    - ဟိုတယ်(သို့)တည်းခိုခန်း (n = ၁၈၉)
    - အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (n = 967)
    - အနည်းဆုံးဝန်ထမ်း၂၀ရှိသောအခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (n = 303)
    - MBEI ပထမနှင့်ဒုတိယအကြိမ်တွင်ပါဝင်သောဝန်ထမ်း (၂၀) ထက်မနည်းသောအခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ (n = 592)
- အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (နမူနာမူဘောင်၏ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း, လုပ်ငန်းပေါင်း ၃၀၀)

နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံး၏ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို ကောက်ချက်ချရန် ဖြေဆိုမှုများကိုပြောင်းပြန် ဖြစ်တန်ခြေ နည်းလမ်းဖြင့် အလေးချိန် မှျခဲ့သည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ တွင် ရွေးချယ်ထားသော ဖြစ်တန်ခြေနှင့် COVID-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သောအုပ်စုနှစ်စုအတွက် ညှိနှိုင်းချက်တစ်ခု ပါဝင်သည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပေါင်း ၁,၂၀၀မှ ဆွဲထုတ်ရွေးချယ် ထားသောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ နှင့် ကျန်ရှိသော နမူနာမူဘောင်မှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် အလေးချိန် တူညီကြသည်။ ဤကဲ့သို့ကိစ္စရပ်သည် သေးငယ်သော ဘက်လိုက်မှုကိုဖြစ်စေသော်လည်း လက်ခံနိုင်ဖွယ် ဖြစ်သည်။ အခြားတစ်နည်းဖြင့် ဖော်ပြရလျှင် ယခုအစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ရလဒ်များသည် အလေးချိန်ချိန်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ရလဒ်များသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းလုပ်ငန်းရှိ အနည်းဆုံး အလုပ်သမား ၄ ဦးရှိပြီး တစ်ဦးမှာ လခစား လုပ်သား ဖြစ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအားလုံးပေါ်ရှိ သက်ရောက်မှု ခန့်မှန်းခြေဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ မှတ်ပုံတင်ခြင်း ဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းလုပ်ငန်းတွင် မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့၊ ရန်ကုန် မန္တလေးနှင့် နေပြည်တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီတို့မှ တရားဝင်လိုင်စင်ချပေးထားသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများပါဝင်သင့်သည်။ ထို့ပြင် စစ်တမ်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ စက်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန၊ အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ မှတ်ပုံတင်ကဒ်ရရှိထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းလုပ်ငန်းတွင် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပေါင်း ၂၂၇,၉၀၃ခု ပါဝင်သည်။ မြန်မာ့ စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀ ကို အခြေပြု၍ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၆၁ရာခိုင်နှုန်း (ခန့်မှန်းခြေ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပေါင်း ၁၃၉,၀၀၀)သည် လုပ်သားခန့်ထားရေးစံသတ်မှတ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသည်။ ထို့ကြောင့် ရရှိသော နမူနာသည်ထိုစီးပွားရေး လုပ်ငန်း ၁၃၉,၀၀၀ကို ကိုယ်စားပြုနိုင်သည်။

မေးခွန်းလွှာ

ယခုစစ်တမ်းတွင်အသုံးပြုထားသောမေးခွန်းလွှာကို နောက်ဆက်တွဲ ၂ တွင်ထည့်သွင်းထားပါသည်။ Q code အမှတ်အသား ပြုထားသော မေးခွန်းများသည် မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း ၂၀၂၀စစ်တမ်းမှ ရယူထားခြင်းဖြစ်ပြီး C code အမှတ်အသား ပြုထားသောမေးခွန်းများမှာ အသစ်ဖြစ်သည်။ စစ်တမ်းကို တယ်လီဖုန်းဖြင့်မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူသူ တစ်ယောက်သည် စီပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုကို ဖုန်းခေါ်ဆိုမရခဲ့လျှင် ထိုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို စာရင်းမှမထုတ်ပယ်မီ နောက်ထပ် ၄ ကြိမ် ထပ်မံကြိုးစားကြည့်ရန် လိုအပ်သည်။ တယ်လီဖုန်းအင်တာဗျူးကို ၂၀၂၀ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလ ၂၈ ရက်မှ မေလ ၁၀ ရက်အတွင်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

ဘက်လိုက်မှု အလားအလာ

စစ်တမ်းကိုပြင်ဆင်ခဲ့ချိန်တွင် အကြီးမားဆုံး အလေးထားရသည့်ကိစ္စရပ်မှာ ပိတ်ထားသည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များမဖြေဆိုနိုင်လျှင် ဖြစ်လာနိုင်သည့် ဘက်လိုက်မှုအလားအလာဖြစ်သည်။ မဖြေဆိုရသည့်အကြောင်းအရင်းမှာ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ ပိတ်ထားရသဖြင့် (သို့) အခြားအကြောင်းများကြောင့် ဆိုသည်ကိုသိရှိနိုင်ရန် ခက်ခဲသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူမှုကာလအတွင်း ၎င်းသည် မျှော်လင့်ထားသည်ထက် ပို၍လွယ်ကူခဲ့သည်။ ဖုန်းခေါ်ဆိုမှု ၁,၄၁၂ ခုတွင် ၈ ရာခိုင်နှုန်း (လုပ်ငန်း ၁၁၀ ခု)သော လုပ်ငန်းများသည် စက်ပိတ်ထားကြပြီး ၆ ရာခိုင်နှုန်း (လုပ်ငန်း ၈၈ခု)မှာ ဖုန်းမကိုင်ကြပါ။ ယခုအစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြထားသော ရလဒ်များနှင့် ကိန်းဂဏန်းများသည် အောင်မြင်သော ဖုန်းခေါ်ဆိုမှု အကြိမ် ၇၅၀ ကိုသာထည့်သွင်းစဉ်းစားထားပြီး ဘက်လိုက်မှုအလားအလာကို ပြင်ဆင်ထားခြင်းမရှိပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ ရလဒ်များသည် အမှန်တကယ် ဖြစ်ပျက်နေသည်ထက် အကောင်းမြင်သောပုံစံတစ်ခုကို ပို၍ပြသသည်။ ဥပမာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အနည်းငယ်သာ ပိတ်ထားရသည်ဟု ယူဆသဖြင့် အလုပ်သမားအနည်းငယ်သာ လျှော့ချမှုရှိသည် ဟုယူဆထားသည်။ နောက်ဆက်တွဲ ၅ တွင် ဘက်လိုက်မှုအလားအလာကို ပြင်ဆင်ခဲ့လျှင် ရရှိလာမည့် အဓိက ရလဒ်အချို့၏ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုကို ပြထားသည်။
အခြားဘက်လိုက်နိုင်ခြေရှိသောအခြေအနေတစ်ရပ်မှာ စစ်တမ်းကို မဟာသင်္ကြန် ပိတ်ရက်အပြီး အချိန်တိုအတွင်းတွင် ပြီးစီးအောင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏လည်ပတ်မှုသည် အားလပ်ရက်အချိန် ကာလတွင် အပြောင်းအလဲရှိသည်။ ထိုသို့အကူးအပြောင်းကာလဖြစ်သဖြင့် ရလဒ်များကိုခွဲထုတ်ဖော်ပြရန် အခက်အခဲရှိသည်။ ၂၀၂၀ပြည့်နှစ်တွင် အစိုးရသည် တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက်သင်္ကြန်ကာလကို မိမိအိမ်တွင်သာနေထိုင်ရန် ဥပဒေထုတ်ထားသဖြင့် ပိတ်ရက်၏ နောက်ဆက်တွဲ အကြောင်းအရာများကို ဖော်ပြရန်ခက်ခဲသည်။

သကြြန်အကူးအပြောင်း ကာလသက်ရောက်မှုများအပြင် အခြားရေရရှိမှုနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကဲ့သို့သော သက်ရောက်မှုများလည်း ရှိသည်။ ရေရရှိမှုနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထောက်ပံ့မှုသည်တစ်နှစ်ပတ်လုံးကွာခြားချက်ရှိပြီး ထိုသက်ရောက်မှု များကို သီးခြား ခွဲထုတ်ရန် အခက်အခဲရှိသည်။

နောက်ဆက်တွဲ -၂ စစ်တမ်းမေးခွန်းလွှာ

MYANMAR BUSINESS ENVIRONMENT INDEX (MBEI)

SURVEY OF COVID-19 IMPACT ON BUSINESSES

The Asia Foundation
Improving Lives, Expanding Opportunities

DaNa Facility
Empowering Enterprise

UKaid
ဗြိတိသျှပြည်သူများမှ လှူဒါန်းသည်

Version 2.5 20200425

VStart	Start date of interview	
Vend	End date of interview	
SbjNum	Company code responding to the survey in 2019	Retrieve from MBEI Round 2 results
Panel_ID	Company code responding to the survey in 2018	Retrieve from MBEI Round 2 results

Good morning/afternoon. I am a researcher from the survey firm Nielsen MMRD, and we are working with The Asia Foundation, an international non-profit organization dedicated to support the development of Myanmar. We are funded by UK Aid through DaNa Facility. A few months ago, we interviewed your business as part of the Myanmar Business Environment Index survey. This time we would like to ask you to participate in a short telephone survey to discuss how the coronavirus (COVID-19) pandemic has affected your business. The aim of the survey is to produce detailed information to decision makers on how the Myanmar government or other actors can best use their resources to support businesses overcome the COVID-19 crisis. The survey will take about 15-20 minutes to complete. The more candid you are, the better our analysis will be and the more practical and realistic solutions can be designed to support businesses.

Please be assured that all information you provided will be confidential and will be used only for research purposes. We will not present any specific information about a firm or an individual in the research but only the business issues impacting all the firms participating in the survey. We hope that this will help you feel comfortable to answer the questions.

Would you be willing to take part in the survey?

မင်္ဂလာ မနက်ခင်း/ညနေခင်း ပါ ဗျ/ရှင့်။ ကျွန်တော်/မ သည် Nielsen MMRD စစ်တမ်းကုမ္ပဏီမှ သုတေသီတစ်ေယာက် ဖြစ်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန် လုပ်ဆောင်နေသည့် နိုင်ငံတစ်ကာ အကျိုးအမြတ်မယူသော အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည့် အာရှဖောင်ဒေးရှင်း နှင့်အတူ လက်တွဲလုပ်ဆောင်နေပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား UK Aid မှ ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ပြီး DaNa Facility မှ တစ်ဆင့် ရရှိသည်။လွန်ခဲ့သော လအနည်းငယ်က ကျွန်ုပ်တို့သည် လူကြီးမင်းတို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်းစစ်တမ်း၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း အနေဖြင့် လူတွေ့မေးမြန်းခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် COVID 19 ရောဂါကူးစက်မှုသည် လူကြီးမင်း၏စီးပွားရေး အပေါ် မည်သို့အကျိုးသက်ရောက်ကြောင်းဆွေးနွေးရန် တိုတောင်းသော တယ်လီဖုန်း စစ်တမ်းတွင် ပါဝင်ပေးပါရန် ကျွန်ုပ်တို့ တောင်းဆိုချင်ပါသည်။စစ်တမ်းရည်ရွယ်ချက်မှာ COVID 19 အကျပ်အတည်းကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအား မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ (သို့မဟုတ်) အခြားသော ဆောင်ရွက်သူများက ၎င်းတို့ အရင်းအမြစ်များကို မည်သို့အသုံးပြုနိုင်မည်ကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချသူများအား အသေးစိတ်သတင်းအချက်အလက်များ ပေးနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည် ၁၀ - ၁၅ မိနစ် ခန့်ကြာမည် ဖြစ်ပါသည်။ သင်ပိုမိုပွင့်လင်းလေလေ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆန်းစစ်လေ့လာမှု ပိုမိုကောင်းလေလေဖြစ်ပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အထောက်အကူပြုရန် ပိုမိုလက်တွေ့ကျပြီး လက်တွေ့ဆန်သော ဒီဇိုင်းရေးဆွဲနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

လူကြီးမင်းဖြေကြားပေးတဲ့ သတင်းအချက်အလက်အားလုံးက အပြင်ကိုပေါက်ကြားစေခြင်းမရှိဘဲ လျှို့ဝှက် ထားရှိမှာ ဖြစ်ပြီးတော့ သုတေသနရည်ရွယ်ချက်အတွက်သာလျှင် အသုံးပြုမှာဖြစ်တဲ့အတွက် ကျေးဇူးပြု၍ စိတ်ချလက်ချထားပါ။ သုတေသနမှာ ပါဝင်တဲ့

အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု သို့မဟုတ် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်စုံတစ်ယောက်ရဲ့မည်သည့် အသေးစိတ်သတင်းအချက်အလက်ကိုမှ ဖော်ထုတ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ စစ်တမ်းမှာ ပါဝင်ထားတဲ့ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးကို အကျိုးသက်ရောက်နေတဲ့ စီးပွားရေးပြဿနာများကိုသာလျှင် တင်ဆက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ အခုလိုရှင်းပြလိုက်ခြင်းအားဖြင့် လူကြီးမင်းအနေနဲ့ မေးခွန်းတွေကို ဖြေကြားပေးဖို့ သက်သောင့်သက်သာ ရှိလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် /ကျွန်မတို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ သင့်အနေဖြင့် စစ်တမ်းကောက်ယူရာတွင် ပါဝင်ရန်/ဖြေဆိုရန် သင်စိတ်ပါဝင်စား ါ ပါသလား?

Background information			
Q1	Name of Firm	လုပ်ငန်းအမည်	Retrieve from MBEI Round 2 results
Q2	Address	လိပ်စာ	Retrieve from MBEI Round 2 results
Q3	Telephone Number	ဖုန်းနံပါတ်	Retrieve from MBEI Round 2 results
Q4	Fax Number	ဖက်စ်နံပါတ်	Retrieve from MBEI Round 2 results
Q5	E-mail:	အီးမေးလ်	Retrieve from MBEI Round 2 results
Q6	Name of Respondent	ဖြေဆိုသူ၏အမည်	
Q7	Position	ရာထူး	
Q13	Please list your firm's **three (3) main** business activities (for example products you sell or services that you offer). *[Enumerator will supply four-digit ISIC Code Revision 3 (Version 4).*	သင့်လုပ်ငန်း၏ အဓိကစီးပွားရေးဆောင်ရွက်ချက်သုံးခုကို ဖော်ပြပါ။ (ဥပမာ- သင်ရောင်းချသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် သင် ပေးအပ်သည့် ဝန်ဆောင်မှုများ) (MA)	Retrieve from MBEI Round 2 results

Q19	What is your firm owner's gender? (SA)	သင့်လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်မှာ အမျိုးသမီး သို့မဟုတ် အမျိုးသား ဖြစ်ပါသလား။ (SA)	
1	Male	အမျိုးသား	Retrieve from MBEI Round 2 results
2	Female	အမျိုးသမီး	Retrieve from MBEI Round 2 results
3	My firm belongs to many members/shareholders	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းသည် အဖွဲ့ဝင်များ/ရှယ်ယာပိုင်ရှင်များ ပါဝင်ပါသည်	Retrieve from MBEI Round 2 results
Q19_3n	Proportion of female owners if there are many members/shareholders	အများပိုင်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီးအမျိုးသမီး ရှယ်ယာပိုင်ရှင် ....% ရှိသည် (ဖော်ပြပေးပါ)	% Retrieve from MBEI Round 2 results

C11	What best describes your business at the moment? (SA)	သင့်လုပ်ငန်း လည်ပတ်မှု အခြေအနေကို ယခုအချိန်တွင် မည်သည့်အရာက အကောင်းဆုံးဖော်ပြသနည်း? (SA)	
1	Working as usual	ပုံမှန်အတိုင်း လည်ပါတ်နေသည်	
2	Running with reduced operations but open to customers (such as take-away food only)	လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုကို လျှော့ချလုပ်ဆောင်နေသည် သို့သော် ဖောက်သည်များအတွက်သာ ဖွင့်သည် (အစားအစာ ပါဆယ် ဝယ်ယူသူများအတွက် သာလျှင်)	
3	Business premises are mostly closed with sales to	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဆောက်အအုံအများစုမှာ	

	limited customers only (such as working from home only)	ပိတ်ထားပြီးအကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရှိသော ဖောက်သည်များအား ရောင်းချခြင်းပြုပြီး သည်။ (နေအိမ်မှ အလုပ်လုပ်သည်)	
4	Completely closed	လုံး၀ ပိတ်ထားသည်။	
	How many days ago did you first reduce your operations because of COVID-19? (SA) *[ask only those you answered 2 or 3 in C11]*	COVID-19 ကြောင့် လွန်ခဲ့ သော ဘယ်နှရက်ခန့် .ကစ၍ လုပ်ငန်းများကိုစတင် လျော့ချခဲ့ပါသလဲ SA) *(C11 တွင် 2-3 ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးပါ)*	
C11_1a	Days	နေ့ရက်များ	
	How many days has your business been closed? (SA) *[ask only those you answered 4 in C11]*	လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်းခဲ့ရသည်မှာ ရက်ပေါင်း မည်မျှကြာပါပြီလဲ။ (SA) *(C11 တွင် 4 ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးပါ)*	
C11_1b	Days	နေ့ရက်များ	
C11_2	**When do you think you will be able to resume normal operations? (SA)** *[ask only those you answered 2-4 in C11]*	မည်သည့်အချိန်တွင် ပုံမှန်လည်ပတ်မှု ပြန်လည်စတင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု သင် ထင်ပါသလဲ? (SA) *(C11 တွင် 2-4 ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးပါ)*	
1	Within a week	တစ်ပတ်အတွင်း	
2	After 1-3 weeks	၁ - ၃ ပတ် အပြီး	
3	After 1-2 months	၁ - ၂ လ အပြီး	
4	After 3-6 months	၃ - ၆ လ အပြီး	
5	After more than 6 months	၆ လ အထက် အပြီး	
6	The business has been closed permanently *[skip remaining questions except C11_3 Q46, Q50, Q56, Q111, C73, Q130, and C91]*	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို အပြီးသတ် ပိတ်ထားသည်။ *(မေးခွန်း C11_3, Q ၄၆၊Q ၅၀၊Q ၅၆၊Q ၁၁၁၊ C၇၃ ၊Q ၁၃၀ နှင့် C ၉၁ မှလွဲ၍ ကျန်မေးခွန်းများ ကို ကျော်သွားပါ။)*	
-999	Don't know	မသိပါ။	
C11_3	**What are the reason for not working as usual? (MA)** *[ask only those you answered 2-4 in C11]*	**ပုံမှန်အတိုင်း လုပ်ငန်းမလည်ပတ်ရသည့် အဓိက အကြောင်းအရင်းကား အဘယ်နည်း?** (MA) *(C11 တွင် 2-4 ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးပါ(*	
1	No customers due to COVID-19	COVID-19 ကြောင့် ဖောက်သည်များ မရှိတော့ခြင်း	
2	Shortage of supplies due to COVID-19	COVID-19 ကြောင့် ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများရှားပါးပြတ်လပ်မှု	
3	Insufficient cashflow to maintain current level of employment	လက်ရှိအလုပ်သမားများကို ထိန်းသိမ်းရန် ငွေလုံလောက်မှု မရှိပါ	
4	Insufficient cashflow to maintain current level of capital investment (e.g. for purchasing machinery or building business premises)	လက်ရှိရင်းနှီးမြှပ်နှံမှု အဆင့်ကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် ငွေကြေးလုံလောက်မှု မရှိခြင်း (ဥပမာ - စက်ပစ္စည်းဝယ်ယူရန် သို့မဟုတ် စီးပွားရေး အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် အတွက်)	
5	Authorities have ordered my business to close due to COVID-19	အာဏာပိုင်များက ကျွန်ုပ်တို့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို COVID-19 ကြောင့် ပိတ်သိမ်းရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။	
6	I'm concerned about the safety of me and my employees due to COVID-19	COVID-19 ကြောင့် ကျွန်ုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်ဝန်ထမ်းများ လုံခြုံမှုအတွက် စိုးရိမ်သည်။	
7	Employees are refusing to come to work	ဝန်ထမ်းများသည် အလုပ်သို့လာရန် ငြင်းဆန်နေကြသည်။	

8	Other COVID-19 related reasons, what?	အခြားသော COVID-19 နှင့်သက်ဆိုင်သော အကြောင်းပြချက်များ၊	
C11_3_1			
9	Other reasons, not related to COVID-19	COVID-19 နှင့် မသက်ဆိုင်သော အခြားသောအကြောင်းပြချက်များ	
-888	Refuse to answer	ဖြေဆိုရန် ငြင်းဆို	

C13	Which restrictions on movement are currently causing major difficulties for your business? (MA)	ကူးလူးဆက်ဆံမှုသွားလာခြင်းအပေါ် ကန့်သတ်မှုနှင့် ပါတ်သက်၍ မည်သည့် အချက်က သင့်စီးပွားရေးအတွက် အဓိက အခက်အခဲဖြစ်စေသနည်း? (တခုထက်ပို၍ဖြေဆိုနိုင်သည်)MA	
1	Restrictions on international mobility	နိုင်ငံတကာ ကူးလူးဆက်ဆံမှုအပေါ် ကန့်သတ်မှု	
2	Restrictions on movement between townships in Myanmar	မြန်မာနိုင်ငံ မြို့နယ်တခုနှင့်တခုနှင့် တခု သွားလာမှုအပေါ်ကန့်သတ်မှု	
3	Restrictions on movement within your township	သင့် မြို့နယ်အတွင်း သွားလာမှုအပေါ် ကန့်သတ်မှု	

C02	Have you started producing or selling new products due to the COVID-19 pandemic? (SA)	COVID 19 ကူးစက်ရောဂါကြောင့် သင့် ထုတ်ကုန်သစ်များကို စတင်ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ခဲ့ပါသလား?	
1	Yes	ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ခဲ့ပါသည်။	
0	No	မထုတ်လုပ်/ မရောင်းချနိုင်ခဲ့ပါ။	
	If yes, what new products are you producing or selling? [ask only those who responded 1 in C02]	**ထုတ်လုပ်ရောင်းချခဲ့ပါက မည်သည့် ထုတ်ကုန်သစ်များကို ထုတ်လုပ်သည် (သို့မဟုတ်) ရောင်းချသနည်း?(CO2 – 1 ကို တုန့်ပြန်ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးမြန်းပါ။)**	
C02_1			

C01	Has the main geographic market for your products changed because of COVID-19 crisis?	COVID-19 အကြပ်အတည့်း ကြောင့် မိမိ၏အဓိကထုတ်ကုန် နယ်မြေဈေးကွက်အပြောင်းအလဲ ရှိပါသလား	
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	
0	No	မရှိခဲ့ပါ	
C01_1	**What was your main market before the COVID-19 crisis? For domestic market which township or state/region? For foreign market, which country?** *[only ask those who answered 1 in C01]*	**COVID-19 အကြပ်အတည်း မဖြစ်ပေါ်မီအချိန်က/မတိုင်မီက သင်၏အဓိကဈေးကွက်သည်ဘာဖြစ်ပါသလဲ. ပြည်တွင်းဈေးကွက်အတွက် မြို့နယ်/ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအမည် နိုင်ငံခြားဈေးကွက်အတွက် နိုင်ငံအမည်** *(C01 တွင် 1 ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးပါ)*	
C01_1_1			
C01_2	**What is your new main market because of the COVID-19 crisis? For domestic market which state/region? For foreign market, which country?** *[only ask those who answered 1 in C01]*	**လတ်တလော (အကြပ်အတည်း ကာလ အတွင်း) သင်၏အဓိကဈေးကွက် အသစ်သည်ဘာဖြစ်ပါသလဲ. ပြည်တွင်းဈေးကွက်အတွက် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအမည် နိုင်ငံခြားဈေးကွက်အတွက် နိုင်ငံအမည်** *(C01 တွင် 1 ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးပါ)*	

C01_2_1	

C1 BUSINESS PERFORMANCE

C12	How has the COVID-19 pandemic affected the sales of your business? (SA)	COVID-19 ရောဂါကူးစက်ရောဂါသည် သင့်စီးပွားရေး၏ ရောင်းအားကို မည်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိခဲ့သနည်း။ (SA)	
1	Sales have increased	ရောင်းအားများ တိုးလာခဲ့သည်။	
2	There has been no change in sales	ရောင်းအားများ ပြောင်းလဲခြင်းမရှိပါ။	
3	Sales have decreased by about one tenth (5%-10%)	ရောင်းအားများသည် ဆယ်ပုံတစ်ပုံခန့်အထိကျသွားသည်။(၅%-၁၀%)	
4	Sales have decreased by about a quarter (11-40%)	ရောင်းအားများသည် လေးပုံ တစ်ပုံခန့်အထိ ကျဆင်းသွားသည်။ (၁၁% - ၄၀%)	
5	Sales have decreased by about half (41%-60%)	ရောင်းအားထက်ဝက်ခန့်ကျဆင်းသွားသည်။ (၄၁% - ၆၀%)	
6	Sales have decreased by about three quarters (61%-85%)	ရောင်းအားသည် လေးပုံ သုံးပုံခန့်ထိ ကျဆင်းသွားသည်။ (၆၁% - ၈၅%)	
7	Sales have decreased by more than three quarters (86%-99%)	ရောင်းအားသည် လေးပုံ သုံးပုံကျော်ထိ ကျဆင်းသွားသည်။ (၈၆% - ၉၉%)	
8	Sales have ceased completely (100%)	ရောင်းအား လုံးဝ ကျဆင်းသွားသည်။ (၁၀၀%)	
-999	Don't know	မသိပါ	
-888	Refuse to answer	ဖြေဆိုရန် ငြင်းဆို	

Q14	Which statement best characterizes your firm's **overall performance at the moment**? (*Please check ✓ only one box.*) (SA)	ယခုအချိန်တွင် သင့်လုပ်ငန်း၏ ယေဘုယျ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအနေအထားကို မည်သည့် အချက်က အကောင်းဆုံးဖော်ပြနိုင်ပါသလဲ။ (ဇယားကွက်တစ်ခုသာအမှန်ခြစ်ပါ။) (SA)	
1	Large losses	ကြီးမားသောဆုံးရှုံးမှု	
2	Small losses	နည်းပါးသည့် ဆုံးရှုံးမှုများ	
3	Break even	မရှုံးမမြတ်အခြေအနေ	
4	Small profits	နည်းပါးသည့် အမြတ်အစွန်းများ	
5	Large profits	ကြီးမားသည့် အမြတ်အစွန်းများ	

C14	Is the survival of your company at risk because of COVID-19? (SA)	Covid-19ရောဂါကြောင့် သင့်ကုမ္ပဏီ ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်မှုသည် အန္တရာယ် ရှိပါသလား? (SA)	
1	No, not at risk	လုံးဝ အန္တရာယ် မရှိပါ	
2	Yes, low risk	အနည်းငယ် ရှိပါသည်။	
3	Yes, moderate risk	အလယ်အလတ် အဆင့်ရှိသည်။	
4	Yes, high risk	အလွန်ရှိသည်	
-888	Refuse to answer	ဖြေဆိုရန် ငြင်းဆို	

C15	Do you expect to face cash flow problems due to	COVID-19 ကြောင့် သင့်စီးပွားရေး ဆက်လက်ရှင်သန်ရန်မှုကို

	COVID-19 threatening the survival of your business?	အဟန့်အတား အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေပြီး ငွေလည်ပတ်စီးဆင်းမှုပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရနိုင်မည်ဟု သင်မျှော်လင့်ပါသလား?	
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	
0	No	မရှိခဲ့ပါ	
-999	Don't know	မသိပါ	
C15_1	If yes, when? *[ask only those who answer 1 in C15]*	ရှိခဲ့သည် ဖြေပါက - မည်သည့်အချိန်တွင်စတင်ရှိနိုင်ပါသလဲ။ *(C15 တွင် ၁ ဖြေဆိုသော သူများကိုသာ မေးပါ။)*	
1	Record: date and month	………………. နေ့စွဲကို မှတ်သားပါ။	
-999	Don't know	မသိပါ	
-888	Refuse to answer	ဖြေဆိုရန် ငြင်းဆို	

C16_1	How much is the minimum additional cash flow that you think you will need to survive until the end of September? *[ask only those who answered September 30th or earlier in C15_1]*	စက်တင်ဘာလကုန်အထိ ဆက်လက်ရှင်သန်နိုင်ရန် လိုအပ်လိမ့်မည်ဟု သင်ထင်မြင်သော အနည်းဆုံး ထပ်ဆောင်းငွေပမာဏ က ဘယ်လောက်လဲ? *(C15_1 တွင် ၁ ၃- ဖြေဆိုသော သူများကိုသာ မေးရန်)*	
	Kyats	ကျပ်	

C3 LAND ISSUES AND BUSINESS PREMISES

C31	How has the landlord of your main business premises reacted to COVID-19? (MA)	သင့် စီးပွားရေး အဓိက အဆောက်အအုံ၏ မြေရှင်သည် COVID-19 ကို မည်သို့ တုန့်ပြန်ခဲ့သနည်း? (MA)	
1	My landlord has increased the rent	ကျွန်တော့် မြေရှင်က ငှားရမ်းခ တိုးလိုက်သည်။	
2	My landlord has decreased the rent	ကျွန်တော့် မြေရှင်က ငှားရမ်းခ လျှော့လိုက်သည်။	
3	My landlord has given me more time to pay rent	ကျွန်တော့် မြေရှင်က ငှားရမ်းခပေးဖို့ အချိန်ပိုပေးသည်။	
4	My landlord has granted me some time free of rent	ကျွန်တော့် မြေရှင်က ငှားခမယူသည့် အချိန် အနည်းငယ် ပေးသည်	
5	My landlord has reacted in other ways	မြေရှင်ကအခြားနည်းတခုခုဖြင့်.တုံ့ပြန်သည်။	
6	There has been no change in my agreement with the landlord	ကျွန်တောနှင့်မြေရှင်အကြား သဘောတူညီမှုမပြောင်းလဲပါ။	
-777	I own my main premises (no landlord)	အဓိက အဆောက်အအုံကို ကျတော်ပိုင်သည်။(မြေရှင် မရှိပါ)	
C31_1	Did you request your landlord for special dispensation *[only ask those who responded 1 to 5 in C31]*	သင့်အနေဖြင့် သင့် အိမ်ရှင်အား သက်သာကင်းလွတ်ခွင့် တောင်းဆိုခဲ့ပါသလား? *(C31 တွင် ၁ မှ ၅ ထိ ဖြေဆိုသူများသာလျှင်မေးပါ)*	
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	
0	No	မရှိခဲ့ပါ	

C4 INFRASTRUCTURE

Q46	How do you rate the overall **quality of these public services** in the township where your business is headquartered? *[SA per service]*	သင်၏ လုပ်ငန်းအခြေစိုက်သည့် မြို့နယ်၏ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများ အားလုံး၏ အရည်အသွေးကို ခြုံငုံ၍ သင် မည်သို့ သတ်မှတ်လိုပါသနည်း။ (တစ်လိုင်းစီအတွက် အကွက်တစ်ကွက်သာ အမှန်ခြစ်ရန်) *[SA ဝန်ဆောင်မှု တစ်ခုချင်းစီ]*	
T_Q46_3	**Telephone**	**တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်မှု**	
1	Very Good	အလွန် ကောင်း	
2	Good	ကောင်း	
3	Slightly Good	အနည်း ငယ် ကောင်း	
4	Slightly Poor	အနည်း ငယ် ဆိုး	
5	Poor	ဆိုး	
6	Very Poor	အလွန်ဆိုး	
-777	Not applicable	မသက်ဆိုင်ပါ	
T_Q46_4	**Electricity**	**လျှပ်စစ်ဓါတ်အား**	
1	Very Good	အလွန် ကောင်း	
2	Good	ကောင်း	
3	Slightly Good	အနည်း ငယ် ကောင်း	
4	Slightly Poor	အနည်း ငယ် ဆိုး	
5	Poor	ဆိုး	
6	Very Poor	အလွန်ဆိုး	
-777	Not applicable	မသက်ဆိုင်ပါ	
T_Q46_5	**Water**	**ရေ**	
1	Very Good	အလွန် ကောင်း	
2	Good	ကောင်း	
3	Slightly Good	အနည်း ငယ် ကောင်း	
4	Slightly Poor	အနည်း ငယ် ဆိုး	
5	Poor	ဆိုး	
6	Very Poor	အလွန်ဆိုး	
-777	Not applicable	မသက်ဆိုင်ပါ	
T_Q46_7	**Internet**	**အင်တာနက်**	
1	Very Good	အလွန် ကောင်း	
2	Good	ကောင်း	
3	Slightly Good	အနည်း ငယ် ကောင်း	
4	Slightly Poor	အနည်း ငယ် ဆိုး	
5	Poor	ဆိုး	
6	Very Poor	အလွန်ဆိုး	
-777	Not applicable	မသက်ဆိုင်ပါ	

Q50	In the last 30 days, how many hours of power outage did you undergo? (SA)	ပြီးခဲ့သည့်ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း်လျှပ်စစ်မီး ပြတ်တောက်မှု နာရီပေါင်း မည်မျှ သင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသလဲ။ (SA)	
	Hours	နာရီ	
-777	Do not have electricity	လျှပ်စစ်မီးမရှိပါ	

Q56	In the last 30 days, how many hours was your primary means of telephone communication and other telecommunication services (e.g. fax and internet) out of service? (SA)	ပြီးခဲ့သည့်ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သင်အဓိကအသုံးပြုသော တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့်အခြားဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ (ဥပမာ-ဖက်စ်နှင့်အင်တာနက်) ဆက်သွယ်မှုပြတ်တောက်ခြင်း ဘယ်နှစ်နာရီဖြစ်ပွားခဲ့ပါသလဲ။	
	Hours	နာရီ	
-777	Not Applicable	ထိုကဲ့သို့ မရှိပါ	

C5 EMPLOYEES

Q57	What is the total employment size of your firm today?	- သင်၏ လုပ်ငန်းတွင် လက်ရှိခန့်အပ်ထားသည့် အချိန်ပြည့်/ အချိန်ပိုင်း ဝန်ထမ်း မည်မျှ ရှိသနည်း? (SA per Row) (Simple Open Ended)	
T_Q57_4	Total Employees	စုစုပေါင်းဝန်ထမ်းဦးရေ	

C51	How many of these employees are?	အဆိုပါဝန်ထမ်းမည်မျှသည်	
C51_1	Manual rank-and-file employees	အခြေခံလုပ်သားများ	
C51_2	Technicians	နည်းပညာရှင်များ	
C51_3	Accountants	စာရင်းကိုင်	
C51_4	Supervisors	ကြီးကြပ်သူများ	
C51_5	Managers	မန်နေဂျာများ	

Q68	Please answer the following questions regarding the composition of your workforce. (Simple Open-Ended)	သင့်အလုပ်ခွင် ဖွဲ့စည်းပုံ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါမေးခွန်းများကို ကျေးဇူးပြု၍ ဖြေဆိုပါ။	
	Female	**အမျိုးသမီး**	
T_Q68A_1	How many of your employees are ____________??	သင့်၏ဝန်ထမ်းမည်မျှသည် ….. ဖြစ်ပါသလဲ?	
T_Q68A_2	How many of your supervisors are__________? (SA per row)	သင့်လုပ်ငန်းတွင်လုပ်ကိုင်နေသော ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းမည်မျှသည် …. ဖြစ်ပါသလဲ?	

C53	How many employees have you laid off so far because of COVID-19? Include permanently laid of workers and unpaid leave. Exclude employees still receiving a salary of any kind.	COVIC-19 ကြောင့် **ယခုအထိဝန်ထမ်းမည်မျှအားလျှော့ ချလိုက်ပါပြီလဲ။** (လုံးဝ ထုတ်ပယ် အနားပေးလိုက်ရသော ဝန်ထမ်းများနှင့် လစာမဲ့ ခွင့်ပေးလိုက်ရသော ဝန်ထမ်းများကို ထည့်သွင်းပြီး မည်သည့်ပုံစံနှင့်မဆို လစာရရှိနေသော ဝန်ထမ်းများ ထည့်မတွက်ရ)	
C51_1	Manual rank-and-file employees	အခြေခံလုပ်သားများ	
C51_2	Technicians	နည်းပညာရှင်များ	
C51_3	Accountants	စာရင်းကိုင်	
C51_4	Supervisors	ကြီးကြပ်သူများ	
C51_5	Managers	မန်နေဂျာများ	

C52	Are you considering laying off more workers within the next two months? Include permanently laid of	သင်သည် လာမည့်နှစ်လအတွင်းအလုပ်သမားလျှော့ချရန် အစီအစဉ်ရှိပါသလား (လုံးဝ ထုတ်ပယ် အနားပေးလိုက်ရသော

	workers and unpaid leave. Exclude employees still receiving a salary of any kind. (SA)	ဝန်ထမ်းများနှင့် လစာမဲ့ ခွင့်ပေးလိုက်ရသော ဝန်ထမ်းများကို ထည့်သွင်းပြီး မည်သည့်ပုံစံနှင့်မဆို လစာရရှိနေသော ဝန်ထမ်းများ ထည့်မတွက်ရ) (SA)	
1	No	မရှိပါ	
2	Yes, about one quarter of my current workforce	ရှိပါသည် လက်ရှိလုပ်သားအင်အား၏လေးပုံတစ်ပုံခန့်	
3	Yes, about half of my current workforce	ရှိပါသည် လက်ရှိလုပ်သားအင်အား၏ထက်ဝက်ခန့်	
4	Yes, about three quarters of my current workforce	ရှိပါသည် လက်ရှိလုပ်သားအင်အား၏လေးပုံသုံးပုံခန့်	
5	Yes, all my workforce	ရှိပါသည် လက်ရှိလုပ်သားအားလုံး	
-999	Don't know	မသိပါ	
-888	Refuse to answer	ဖြေဆိုရန်ဆန္ဒမရှိပါ	

C6 ACCESS TO FINANCE

Q109	Do you presently have a loan from government banks, private banks and/or other credit providers (i.e. micro-credit organizations)? (SA)	မကြာသေးမီအချိန်ကာလအတွင်း အစိုးရဘဏ် (သို့) ပုဂ္ဂလိကဘဏ် (သို့) တခြားသော သမရိုးကျ ငွေချေးလုပ်ငန်း (အသေးစား ငွေချေးလုပ်ငန်းများမှ) ငွေချေးယူခြင်းများ ရှိပါသလား။ (SA)	
1	Yes	ရှိပါသည်။	
2	No, I don't need a loan	မရှိပါ။ ငွေချေးရန် မလိုပါ။	
3	No, I cannot access the loan	မရှိပါ။ ချေးငွေရယူရန် မလွယ်ကူပါ ။	

Q110	If Yes, for the latest loan of your firm *[only ask those who answered 1 for Q109]*	အကယ်၍ ရှိခဲ့ပါက သင့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက် နောက်ဆုံးငွေချေးယူမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများ: *(Q109 တွင် 1 ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးပါ)*	
Q110.1	**Type of Financial Institution: (SA)**	**ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း**	
1	Government bank	အစိုးရပိုင်ဘဏ်	
2	Private bank	ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဘဏ် (အမည်ကိုဖော်ပြပါ)	
3	Private microfinance	ပုဂ္ဂလိကအသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်း	
4	Government	အစိုးရ (ဘဏ်မဟုတ်သောအစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ) (ဖော်ပြပါ)	
5	Informal money lender	ငွေတိုးပေး သူ	
6	Friends and family	မိတ် ဆွေနှင့်မိသားစုများ	
7	Licenced pawn shop	လိုင်စင်ရအပေါင်ဆိုင်	
	The loan term is: (simple open ended)	**ငွေချေးငှားကာလမှာ**	
Q110.2	Month(s)	လ	
	What is the interest rate?	**တစ်နှစ်စာ အတိုးနှုန်း မည်မျှနည်း။ တစ်နှစ်လျှင်**	
Q110.4	%/year	%	

C61	Do you have any concerns about repaying the principal and interest? (SA) *[only ask those who answered 1*	သင်သည် ချေးငွေအတွက် ငွေရင်းနှင့် အတိုး ပြန်ဆပ်ရန်စိုးရိမ်ပူပန်မှုရှိပါသလား (SA) *(Q109 တွင် 1 ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးပါ)*

	for Q109]		
1	Serious concerns	အလွန်အမင်း စိုးရိမ်ပါသည်	
2	Slight concerns	အနည်းငယ်စိုးရိမ်ပါသည်	
3	No concerns	စိုးရိမ်မှုမရှိပါ	
C61_1	If concerned, have you discussed restructuring the loan **with your lender**? *[only ask those who answered 1 or 2 in C61]*	**စိုးရိမ်ပူပန်မှုရှိပါက ပြန်ဆပ်ရန်အစီအစဉ်ကို ငွေချေးသူနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပါသလား** *(C61 တွင် 1 or 2 ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးပါ)*	
1	Yes	**ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်**	
0	No	မဆွေးနွေးခဲ့ပါ	
C61_2	**Did your lender agree?** *[only ask those who answered 1 in C61_1]*	**ငွေချေးသူက သဘောတူခဲ့ပါသလား** *(C61_1 တွင် 1 ဖြေကြားသူများကိုသာ မေးပါ)*	
1	Yes	သဘောတူခဲ့ပါသည်	
0	No	သဘောမတူခဲ့ပါ	
-999	Too early to say	ပြောရန်အချိန်စောနေသေးသည်	

Q111	How would you rate access to finance in your state or region (SA)	သင်၏ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ချေးငွေ ရယူနိုင်မှုအပေါ် သင်မည်သို့ အမှတ်ပေး ဖော်ပြသွားမည်နည်း။ (SA)	
T_Q111_1	**Businesses cannot get loans without collateral**	**စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် အပေါင်ပစ္စည်းမရှိပါက ချေးငွေ မရနိုင်ပါ**	
1	Strongly agree	လုံးဝသဘောတူသည်	
2	Agree	သဘောတူသည်	
3	Disagree	သဘောမတူပါ	
4	Strongly disagree	လုံးဝ သဘော မတူပါ	
T_Q111_2	**Lending procedures are very complicated and troublesome**	**ငွေချေးယူမှု လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်သည် ရှုပ်ထွေးပြီး ကရိကထများသည်**	
1	Strongly agree	လုံးဝသဘောတူသည်	
2	Agree	သဘောတူသည်	
3	Disagree	သဘောမတူပါ	
4	Strongly disagree	လုံးဝ သဘော မတူပါ	

C7 GOVERNMENT SUPPORT

C71	Have you taken advantage of the following government COVID-19 support schemes? (SA for each question)	ဖော်ပြပါ အစိုးရ၏ ကပ်ရောဂါ ထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်မှ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိခဲ့ပါသလား	
C71_1	**Emergency loan scheme to SME, textile, and tourism industry**	**အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ အထည်အလိပ်နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းများအတွက် အရေးပေါ်ချေးငွေအစီအစဉ်**	
1	I have not heard of it	မသိရှိခဲ့ပါ	
2	I have heard of it, but did not apply	သိရှိခဲ့ပါသည် သို့သော်မလျှောက်ထားခဲ့ပါ	
3	I tried to apply for it but it was too difficult to do so	ချေးငွေလျှောက်ရန်ကြိုးစားခဲ့ပါသည် သို့သော်လျှောက်ထားရန်အခက်အခဲရှိပါသည်	
4	I have applied for a loan and waiting for	ချေးငွေလျှောက်ထားပြီး ထုတ်ပြန်ချက်ကိုစောင့်နေသည်	

	the result		
5	I applied for a loan but it was rejected	ချေးငွေလျှောက်ထားခဲ့သည်သို့သော်မရရှိခဲ့ပါ	
6	I have received a loan from it	ချေးငွေရရှိခဲ့ပါသည်	
C71_2	**Deferral of commercial tax**	**ကုန်သွယ်ခွန်ဆိုင်းငံ့ခြင်း**	
1	I have not heard of it	မသိရှိခဲ့ပါ	
2	I have heard of it, but not interested	သိရှိခဲ့ပါသည် သို့သော်စိတ်မဝင်စားပါ	
3	I wanted my business to take advantage of it but the procedures for doing so are too complicated	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက်လုပ်ဆောင်ချင်ခဲ့သည် သို့သော်လျှောက်ထားရာတွင်လိုအပ်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် ရှုပ်ထွေးသည်	
4	I wanted my business to take advantage of it but was not allowed to do so	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက်လုပ်ဆောင်ချင်ခဲ့သည် သို့သော်လုပ်ဆောင်ရန်ခွင့်ပြုချက်မရရှိခဲ့ပါ	
5	My business has taken advantage of this policy	၄င်းမူဝါဒကိုကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီးပါပြီ	
C71_3	**Deferral of quarterly income tax payments**	သုံးလတစ်ကြိမ်ဝင်ငွေခွန်ဆိုင်းငံ့ခြင်း	
1	I have not heard of it	မသိရှိခဲ့ပါ	
2	I have heard of it, but not interested	သိရှိခဲ့ပါသည် သို့သော်စိတ်မဝင်စားပါ	
3	I wanted my business to take advantage of it but the procedures for doing so are too complicated	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက်လုပ်ဆောင်ချင်ခဲ့သည် သို့သော်လျှောက်ထားရာတွင်လိုအပ်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် ရှုပ်ထွေးသည်	
4	I wanted my business to take advantage of it but was not allowed to do so	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက်လုပ်ဆောင်ချင်ခဲ့သည် သို့သော်လုပ်ဆောင်ရန်ခွင့်ပြုချက်မရရှိခဲ့ပါ	
5	My business has taken advantage of this policy	၄င်းမူဝါဒကိုကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီးပါပြီ	
C71_4	**Exemption from paying 2% advance income tax on exports until 30 September 2020**	စက်တင်ဘာလမကုန်မီ ပေးရမည်ဖြစ်သော ၂% ထုတ်ကုန်ကြိုတင်ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်	
1	I have not heard of it	မသိရှိခဲ့ပါ	
2	I have heard of it, but not interested	သိရှိခဲ့ပါသည် သို့သော်စိတ်မဝင်စားပါ	
3	I wanted my business to take advantage of it but was not allowed to do so	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက်လုပ်ဆောင်ချင်ခဲ့သည် သို့သော်လုပ်ဆောင်ရန်ခွင့်ပြုချက်မရရှိခဲ့ပါ	
4	My business has taken advantage of this policy	၄င်းမူဝါဒကိုကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီးပါပြီ	
-777	I don't export my products	နိုင်ငံခြားသို့ ပစ္စည်းတင်ပို့ရောင်းချမှု မရှိပါ။	
C71_5	**Have you benefited from any other support from the government to businesses to overcome COVID-19?**	**အစိုးရမှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသို့ထောက်ပံ့သော အခြားအကျိုးခံစားခွင့်များရရှိခဲ့ပါသလား**	
1	Yes	ရရှိခဲ့ပါသည်	
0	No	မရရှိခဲ့ပါ	
	Please specify what kind of support you received	**မည်ကဲ့သို့သောအကျိုးခံစားခွင့်ဖြစ်သည်ကို အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ**	
C71_5_1			

C73	Are you satisfied with the union government's handling of the COVID-19 pandemic?	COVIC-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါအား ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ် ကျေနပ်ပါသလား။	
1	Yes	ကျေနပ်မှုရှိပါသည်။	

0	No	ကျေနပ်မှု မရှိပါ။	
-888	Refuse to answer	ဖြေဆိုရန် ငြင်းဆို	
C73_1	Are you satisfied with **the state/region government's handling of the COVID-19 pandemic?**	COVIC-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါအား တိုင်းဒေသ/ပြည်နယ် အစိုးရ၏ ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ် ကျေနပ်ပါသလား။	
1	Yes	ကျေနပ်မှုရှိပါသည်။	
0	No	ကျေနပ်မှု မရှိပါ။	
-888	Refuse to answer	ဖြေဆိုရန် ငြင်းဆို	
C73_2	Are you satisfied with **township General Administration Department's handling of the COVID-19 pandemic?**	COVIC-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါအား မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဌာန (ထွေ/အုပ်)၏ ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ် ကျေနပ်ပါသလား။	
1	Yes	ကျေနပ်မှုရှိပါသည်။	
0	No	ကျေနပ်မှု မရှိပါ။	
-888	Refuse to answer	ဖြေဆိုရန် ငြင်းဆို	

C8 SAFETY AND SECURITY

Q130	Was your firm a victim of theft or break in last year? (SA)	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်းသင့်လုပ်ငန်းတွင်အခိုးခံရခြင်း(သို့မဟုတ်) ဖောက်ထွင်းခံရခြင်းရှိခဲ့ပါသလား။ (SA)	
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	
0	No	မရှိခဲ့ပါ	

C81	What actions has your business taken to protect your employees and customers against COVID-19? (MA)	သင်သည် သင့်လုပ်ငန်း၏အလုပ်သမားများနှင့် စားသုံးသူ/ဈေးဝယ်သူများအတွက် COVID-19 မှကာကွယ်ရန် မည်သည့်လုပ်ဆောင်မှုများ လုပ်ဆောင်ခဲ့သနည်း	
1	Employees are required to frequently wash their hands	အလုပ်သမားများသည် သူတို့၏လက်များကို မကြာခဏဆေးရသည်	
2	Social distancing is practised at the workplace	လုပ်ငန်းခွင်တွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နီးနီးကပ်ကပ်နေထိုင်လုပ်ကိုင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း	
3	Measuring body temperature of employees and/or customers	အလုပ်သမားများနှင့် စားသုံးသူ/ဈေးဝယ်သူများအား ကိုယ်အပူချိန်တိုင်းခြင်း	
4	Employees are required to wear a face mask while at work	အလုပ်သမားများသည် အလုပ်လုပ်နေစဉ်တွင် မျက်နှာဖုံးတပ်ထားရန်လိုသည်	
5	Remote working	အဝေးမှအလုပ်လုပ်ခြင်း	
6	Other, what?	အခြား	
C81_1			

C9 OTHER ISSUES

C91	Do you have any other issues related to COVID-	သင့်တွင် COVID-19 နှင့်ပတ်သက်၍ အခြားပြောလိုသည်များ

	19 that you would like to mention?	ရှိပါသလား

C92	Would you be willing to participate in a follow-up survey on COVID-19 in a few months' time? The survey would be similar to this one.	သင်သည် လအနည်းငယ်အတွင်းထပ်မံပြုလုပ်မည့် COVID-19 နောက်ဆက်တွဲစစ်တမ်းတွင် ပါဝင်လိုပါသလား (စစ်တမ်းမေးခွန်းသည် ယခုမေးခွန်းလွှာနှင့်အတူတူဖြစ်သည်)	
1	Yes	ပါဝင်လိုပါသည်	
0	No	မပါဝင်လိုပါ	

POST-INTERVIEW DEBRIEFING

Z1	Respondent's level of cooperation:	ဖြေဆိုသူ၏ ပူပေါင်းပါဝင်ဖြေဆိုမှုကို အဆင့်သတ်မှတ်ပေးပါ	
1	Excellent	အလွန်ကောင်းသည်	
2	Good	ကောင်းသည်	
3	Average	ပုံမှန်ဖြစ်သည်	
4	Poor	ညံ့သည်	
5	Very poor	အလွန်ညံ့သည်	
	If poor, please explain briefly	**ညံ့သည်ဟုထင်ပါက၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာကိုရှင်းပြပါ။**	
Z1a			

Z2	Respondent's level of comprehension:	ဖြေဆိုသူ၏ နားလည်သဘောပေါက်မှုကို အဆင့်သတ်မှတ်ပေးပါ	
1	Very high	အလွန်နားလည်သည်	
2	Above average	ပုံမှန်ထက်ပိုနားလည်သည်	
3	Average	ပုံမှန်ဖြစ်သည်	
4	Below average	ပုံမှန်ထက် နားလည်မှုနည်းသည်	
5	Very low	သိပ်နားမလည်ပါ	
	If below average, please explain	**နားလည်မှုနည်းသည်ဟုထင်ပါက၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာကိုရှင်းပြပါ။**	
Z2a			

Z4	Level of reliability in respondent's responses:	ဖြေဆိုသူ၏ အဖြေများကို ယုံကြည်အားထားနိုင်မည့် အဆင့်သတ်မှတ်ပေးပါ	
1	Completely reliable	လုံးဝ ယုံကြည်နိုင်သည်	
2	Somewhat reliable	အတော်အသင့် ယုံကြည်နိုင်သည်	
3	Not reliable	မယုံကြည်နိုင်ပါ	
	If not reliable, please explain	**မယုံကြည်နိုင်ပါဟုထင်ပါက၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာကိုရှင်းပြပါ။**	
Z4a			

နောက်ဆက်တွဲ-၃ စာရင်းဇယား

Myanmar Business Environment Index (MBEI)
COVID-19 Impact on Businesses: A Survey

မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း စီမံချက်မှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် ကိုဗစ်-၁၉ ကူးစက်ကပ်ရောဂါ သက်ရောက်မှုကိုလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း

Statistical tables

May 29, 2020

Field	Question (English)	မေးခွန်း (မြန်မာ)	General (အထွေထွေကဏ္ဍ)		
C11	What best describes your business at the moment?	သင့်လုပ်ငန်း လည်ပတ်မှု အခြေအနေကို ယခုအချိန်တွင် မည်သည့် အရာက အကောင်းဆုံးဖော်ပြသနည်း?		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
1	Working as usual	ပုံမှန်အတိုင်း လည်ပါတ်နေသည်	1	24.3%	24.3%
2	Running with reduced operations but open to customers (such as take-away food only)	လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုကို လျှော့ချလုပ်ဆောင်နေသည် သို့သော် ဖောက်သည်များအတွက်သာ ဖွင့်သည် (အစားအစာ ပါဆယ် ဝယ်ယူသူများအတွက် သာလျှင်)	2	35.5%	59.9%
3	Business premises are mostly closed with sales to limited customers only (such as working from home only)	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဆောက်အအုံအများစုမှာ ပိတ်ထားပြီးအကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရှိသော ဖောက်သည်များအား ရောင်းချခြင်းပြုပြီး သည်။ (နေအိမ်မှ အလုပ်လုပ်သည်)	3	11.6%	71.4%
4	Completely closed	လုံးဝ ပိတ်ထားသည်။	4	28.6%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C11_1a	How many days ago did you first reduce your operations because of COVID-19? (on April 28, 2020)	COVID-19 ကြောင့် လွန်ခဲ့ သော ဘယ်နှရက်ခန့် .ကစ၍ လုပ်ငန်းများကိုစတင် လျှော့ချခဲ့ပါသလဲ (ဧပြီလ ၂၈ရက်၊ ၂၀၂၀)	Mean (သမတ်ကိန်း တန်ဖိုး)		
	Days	နေ့ရက်များ		26.2	
C11_1b	How many days has your business been closed? (on April 28, 2020)	လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်းခဲ့ရသည်မှာ ရက်ပေါင်း မည်မျှကြာပါပြီလဲ။ (ဧပြီလ ၂၈ရက်၊ ၂၀၂၀)	Mean (သမတ်ကိန်း တန်ဖိုး)		
	Days	နေ့ရက်များ		28.3	
C11_2	When do you think you will be able to resume normal operations?	မည်သည့်အချိန်တွင် ပုံမှန်လည်ပတ်မှု ပြန်လည်စတင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု သင် ထင်ပါသလဲ?		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
1	Within a week	တစ်ပတ်အတွင်း	1	3.5%	3.5%
2	After 1-3 weeks	၁ - ၃ ပတ် အပြီး	2	19.8%	23.3%
3	After 1-2 months	၁ - ၂ လ အပြီး	3	41.0%	64.3%
4	After 3-6 months	၃ - ၆ လ အပြီး	4	27.0%	91.3%
5	After more than 6 months	၆ လ အထက် အပြီး	5	7.6%	98.9%
6	The business has been closed permanently	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို အပြီးသတ် ပိတ်ထားသည်။	6	1.1%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C11_3	What are the reason for not working as usual?	ပုံမှန်အတိုင်း လုပ်ငန်းမလည်ပတ်ရသည့် အဓိက အကြောင်းအရင်းကား အဘယ်နည်း?		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	(ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
A_C11_3_1	No customers due to COVID-19	COVID-19 ကြောင့် ဖောက်သည်များ မရှိတော့ခြင်း			
0	No	မဟုတ်ပါ	0	30.8%	30.8%
1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	69.2%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C11_3_2	Shortage of supplies due to COVID-19	COVID-19 ကြောင့် ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းများရှားပါးပြတ်လပ်မှု		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မဟုတ်ပါ	0	54.8%	54.8%
1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	45.2%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C11_3_3	Insufficient cashflow to maintain current level of employment	လက်ရှိအလုပ်သမားများကို ထိန်းသိမ်းရန် ငွေလုံလောက်မှု မရှိပါ		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative(ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မဟုတ်ပါ	0	56.8%	56.8%
1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	43.2%	100.0%

	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C11_3_4	Insufficient cashflow to maintain current level of capital investment (e.g. for purchasing machinery or building business premises)	လက်ရှိရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အဆင့်ကို ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် ငွေကြေးလုံလောက်မှု မရှိခြင်း (ဥပမာ - စက်ပစ္စည်းဝယ်ယူရန် သို့မဟုတ် စီးပွားရေး အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် အတွက်)		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မဟုတ်ပါ	0	52.8%	52.8%
1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	47.2%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C11_3_5	Authorities have ordered my business to close due to COVID-19	အာဏာပိုင်များက ကျွန်ုပ်တို့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို COVID-19 ကြောင့် ပိတ်သိမ်းရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မဟုတ်ပါ	0	66.5%	66.5%
1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	33.5%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C11_3_6	I'm concerned about the safety of me and my employees due to COVID-19	COVID-19 ကြောင့် ကျွန်ုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်ဝန်ထမ်းများ လုံခြုံမှုအတွက် စိုးရိမ်သည်။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မဟုတ်ပါ	0	27.3%	27.3%
1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	72.7%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C11_3_7	Employees are refusing to come to work	ဝန်ထမ်းများသည် အလုပ်သို့လာရန် ငြင်းဆန်နေကြသည်။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မဟုတ်ပါ	0	79.1%	79.1%
1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	20.9%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C11_3_8_:	Other COVID-19 related reasons	အခြားသော COVID-19 နှင့်သက်ဆိုင်သော အကြောင်းပြချက်များ၊		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မဟုတ်ပါ	0	95.6%	95.6%
1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	4.4%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C11_3_9_:	Other reasons, not related to COVID-19	COVID-19 နှင့် မသက်ဆိုင်သော အခြားသောအကြောင်းပြချက်များ		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မဟုတ်ပါ	0	97.9%	97.9%
1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	2.1%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C13	Which restrictions on movement are currently causing major difficulties for your business?	ကူးလူးဆက်ဆံမှုသွားလာခြင်းအပေါ် ကန့်သတ်မှုနှင့် ပါတ်သက်၍ မည်သည့် အချက်က သင့်စီးပွားရေးအတွက် အဓိက အခက်အခဲဖြစ်စေသနည်း?		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
A_C13_1	Restrictions on international mobility	နိုင်ငံတကာ ကူးလူးဆက်ဆံမှုအပေါ် ကန့်သတ်မှု		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး
0	No	မဟုတ်ပါ	0	93.0%	93.0%
1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	7.0%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C13_2	Restrictions on movement between townships in Myanmar	မြန်မာနိုင်ငံ မြို့နယ်တခုနှင့်တခုနှင့် တခု သွားလာမှုအပေါ်ကန့်သတ်မှု		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မဟုတ်ပါ	0	19.9%	19.9%

	1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	80.1%	100.0%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C13_3		Restrictions on movement within your township	သင့် မြို့နယ်အတွင်း သွားလာမှုအပေါ် ကန့်သတ်မှု		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
	0	No	မဟုတ်ပါ	0	32.3%	32.3%
	1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	67.7%	100.0%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C02		Have you started producing or selling new products due to the COVID-19 pandemic?	COVID 19 ကူးစက်ရောဂါကြောင့် သင့် ထုတ်ကုန်သစ်များကို စတင်ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ခဲ့ပါသလား?		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
	0	No	မဟုတ်ပါ	0	97.6%	97.6%
	1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	2.4%	100.0%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C01		Has the main geographic market for your products changed because of COVID-19 crisis?	COVID-19 အကြပ်အတည်း ကြောင့် မိမိ၏အဓိကထုတ်ကုန် နယ်မြေဈေးကွက်အပြောင်းအလဲ ရှိပါသလား		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
	0	No	မဟုတ်ပါ	0	99.4%	99.4%
	1	Yes	ဟုတ်ပါသည်	1	0.6%	100.0%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%	

Field		Question (English)	မေးခွန်း (မြန်မာ)	Business performance, part I (စီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရည် အပိုင်း ၁)		
C12		How has the COVID-19 pandemic affected the sales of your business?	COVID-19 ရောဂါကူးစက်ရောဂါသည် သင့်စီးပွားရေး၏ ရောင်းအားကို မည်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိခဲ့သနည်း။ (SA)		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
	1	Sales have increased	ရောင်းအားများတိုးလာခဲ့သည်။	1	0.9%	0.0%
	2	There has been no change in sales	ရောင်းအားများပြောင်းလဲခြင်းမရှိပါ။	2	7.3%	7.3%
	3	Sales have decreased by about one tenth (5%-10%)	ရောင်းအားများသည်ဆယ်ပုံတစ်ပုံခန့်အထိကျသွားသည်။(၅%-၁၀%)	3	3.3%	10.6%
	4	Sales have decreased by about a quarter (11-40%)	ရောင်းအားများသည်လေးပုံတစ်ပုံခန့်အထိကျဆင်းသွားသည်။ (၁၁% - ၄၀%)	4	15.0%	25.6%
	5	Sales have decreased by about half (41%-60%)	ရောင်းအားထက်ဝက်ခန့်ကျဆင်းသွားသည်။ (၄၁% - ၆၀%)	5	23.8%	49.4%
	6	Sales have decreased by about three quarters (61%-85%)	ရောင်းအားသည်လေးပုံသုံးပုံခန့်ထိကျဆင်းသွားသည်။ (၆၁% - ၈၅%)	6	19.1%	68.5%
	7	Sales have decreased by more than three quarters (86%-9	ရောင်းအားသည်လေးပုံသုံးပုံကျော်ထိကျဆင်းသွားသည်။ (၈၆% - ၉၉%)	7	8.0%	76.5%
	8	Sales have ceased completely (100%)	ရောင်းအားလုံးဝကျဆင်းသွားသည်။ (၁၀၀%)	8	22.6%	99.1%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
Q14		Which statement best characterizes your firm’s overall performance at the moment?	ယခုအချိန်တွင် သင့်လုပ်ငန်း၏ ယေဘုယျ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအနေအထားကို မည်သည့် အချက်က အကောင်းဆုံးဖော်ပြနိုင်ပါသလဲ။ (ဇယားကွက်တစ်ခုသာအမှန်ခြစ်ပါ။) (SA)		MBEI 2020	COVID-19
	1	Large losses	ကြီးမားသောဆုံးရှုံးမှု	1	3.2%	25.4%
	2	Small losses	နည်းပါးသည့်ဆုံးရှုံးမှုများ	2	9.3%	26.2%
	3	Break even	မရှုံးမမြတ်အခြေအနေ	3	32.4%	26.0%
	4	Small profits	နည်းပါးသည့်အမြတ်အစွန်းများ	4	53.5%	22.0%
	5	Large Profits	ကြီးမားသည့် အမြတ်အစွန်းများ	5	1.6%	0.3%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%	100.0%
C14		Is the survival of your company at risk because of COVID-19?	Covid-19ရောဂါကြောင့် သင့်ကုမ္ပဏီရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်မှုသည်အန္တရာယ်ရှိပါသလား? (SA)		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
	1	No, not at risk	လုံးဝ အန္တရာယ်မရှိပါ	1	11.8%	11.8%
	2	Yes, low risk	အနည်းငယ်ရှိပါသည်။	2	37.4%	49.2%
	3	Yes, moderate risk	အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသည်။	3	33.0%	82.2%
	4	Yes, high risk	အလွန်ရှိသည်	4	17.8%	100.0%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C15		Do you expect to face cash flow problems due to COVID-19 threatening the survival of your business?	COVID-19 ကြောင့် သင့်စီးပွားရေး ဆက်လက်ရှင်သန်ရန်မှုကို အဟန့်အတား အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေပြီး ငွေလည်ပတ်စီးဆင်းမှုပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရနိုင်မည်ဟု သင်မျှော်လင့်ပါသလား?		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
	0	No	မရှိခဲ့ပါ	0	36.5%	36.5%
	1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	1	63.5%	100.0%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C15_1		If yes, when?	ရှိခဲ့သည်ဖြေပါက - မည်သည့်အချိန်တွင်စတင်ရှိနိုင်ပါသလဲ။(C15 တွင်၁ဖြေဆိုသောသူများကိုသာမေးပါ။)		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
		March	မတ်လ	10	26.1%	26.1%
		April	ဧပြီလ	3	30.3%	56.4%
		May	မေလ	11	13.4%	69.9%

	June	ဇွန်လ	9	9.3%	79.2%
	July	ဇူလိုင်လ	8	7.7%	86.9%
	August	ဩဂုတ်လ	4	4.9%	91.8%
	September	စက်တင်ဘာလ	14	3.4%	95.2%
	October	အောက်တိုဘာ	13	1.2%	96.4%
	November	နိုဝင်ဘာလ	12	0.4%	96.8%
	December	ဒီဇင်ဘာ	5	0.4%	97.2%
	February	ဖေဖော်ဝါရီလ	6	2.0%	99.3%
	January	ဇန်နဝါရီ	7	0.7%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		73.9%	
C16_1	How much is the minimum additional cash flow that you think you will need to survive until the end of September?	စက်တင်ဘာလကုန်အထိဆက်လက်ရှင်သန်နိုင်ရန်လိုအပ်လိမ့်မည်ဟုသင်ထင်မြင်သောအနည်းဆုံးထပ်ဆောင်းငွေပမာဏကဘယ်လောက်လဲ? (C15_1တွင်၁-၃ဖြေဆိုသောသူများကိုသာမေးရန်)	Mean (သမတ်ကိန်းတန်ဖိုး)		
	kyats	ကျပ်		18,261,910	

Field	Question (English)	မေးခွန်း (မြန်မာ)	Business performance, part II (စီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရည် အပိုင်း ၂)				
C14	Is the survival of your company at risk because of COVID-19?	Covid-19ရောဂါကြောင့် သင့်ကုမ္ပဏီရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်မှုသည်အန္တရာယ်ရှိပါသလား? (SA)	No, not at risk လုံးဝ အန္တရာယ်မရှိပါ	Yes, low risk အနည်းငယ်ရှိပါသည်။	Yes, moderate risk အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသည်။	Yes, high risk အလွန်ရှိသည်	Total စုစုပေါင်း
	By selected industry (ISIC Section/Division)	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်နိုင်ငံတကာကုဒ်အရခွဲခြားခြင်း					
C	Manufacturing	ကုန်ထုတ်လုပ်မှု	8.8%	37.0%	36.0%	18.2%	100.0%
10, 11	Manufacture of food products and beverages	အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း	16.4%	36.5%	25.3%	21.8%	100.0%
13, 14, 15	Manufacture of textiles, wearing apparel, and leather	ချည်မျှင် အထည်ချုပ်နှင့် သားရေလုပ်ငန်း	4.3%	15.6%	39.7%	40.4%	100.0%
24	Manufacture of basic metals	သတ္တုပစ္စည်းထုတ်လုပ်ငန်း	13.4%	22.6%	49.3%	14.7%	100.0%
33	Repair and installation of machinery and equipment	စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်တပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း		36.8%	45.1%	18.1%	100.0%
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	လက်လီလက်ကားလုပ်ငန်း ဆိုင်ကယ်နှင့် မော်တော်ကားပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်	14.8%	42.4%	34.3%	8.6%	100.0%
H	Transportation and storage	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် သိုလှောင်ရုံလုပ်ငန်း	14.7%	40.6%	15.4%	29.3%	100.0%
55	Accommodation	တည်းခိုခန်းဟိုတယ်လုပ်ငန်း	7.9%	22.3%	36.8%	33.0%	100.0%
56	Food and beverage service activities	အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာ ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း	14.3%	26.6%	31.7%	27.4%	100.0%
	By owner's gender	ပိုင်ရှင် အမျိုးသား/အမျိုးသမီး					
	Female, sole owner	အမျိုးသမီး, တစ်ဦးတည်းပိုင်	11.9%	38.5%	28.0%	21.6%	100.0%
	Male, sole owner	အမျိုးသား, တစ်ဦးတည်းပိုင်	12.4%	37.1%	34.8%	15.7%	100.0%
	By geographical zone	ပထဝီဝင်အနေအထားအရသတ်မှတ်ခြင်း					
	Delta	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	13.8%	48.9%	20.1%	17.1%	100.0%
	Eastern hills	အရှေ့ဘက်တောင်ကုန်းဒေသ	19.3%	31.6%	34.7%	14.4%	100.0%
	Long coast	ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	13.5%	42.3%	29.5%	14.7%	100.0%
	Lower valley	မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမြေပြန့်လွင်ပြင်ဒေသ	9.9%	32.0%	46.3%	11.8%	100.0%
	Mandalay CDC	မန္တလေးစည်ပင်သာယာနယ်နမိတ်	33.2%	11.2%	41.3%	14.3%	100.0%
	Mid-dryzone	အပူပိုင်းဒေသ	8.9%	31.0%	39.9%	20.2%	100.0%
	Nay Pyi Taw CDC	နေပြည်တော်စည်ပင်သာယာနယ်နမိတ်	7.6%	38.3%	35.8%	18.2%	100.0%
	Northern hills	မြောက်ဘက်တောင်တန်းဒေသ	7.8%	43.1%	40.5%	8.6%	100.0%
	Yangon CDC	ရန်ကုန်စည်ပင်သာယာနယ်နမိတ်	12.0%	26.8%	38.8%	22.4%	100.0%

C12	How has the COVID-19 pandemic affected the sales of your business?	COVID-19 ရောဂါကူးစက်ရောဂါသည် သင့်စီးပွားရေး၏ ရောင်းအားကို မည်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိခဲ့သနည်း။ (SA)	Sales have increased ရောင်းအားများတိုးလာခဲ့သည်။	There has been no change in sales ရောင်းအားများပြောင်းလဲခြင်းမရှိပါ။	Sales have decreased by about one tenth (5%-10%) ရောင်းအားများသည်ဆယ်ပုံတစ်ပုံခန့်အထိကျသွားသည်။(၅%-၁၀%)	Sales have decreased by about a quarter (11-40%) ရောင်းအားများသည်လေးပုံတစ်ပုံခန့်အထိကျဆင်းသွားသည်။ (၁၁% - ၄၀%)	Sales have decreased by about half (41%-60%) ရောင်းအားထက်ဝက်ခန့်ကျဆင်းသွားသည်။ (၄၁% - ၆၀%)	Sales have decreased by about three quarters (61%-85%) ရောင်းအားသည်လေးပုံသုံးပုံခန့်ထိကျဆင်းသွားသည်။ (၆၁% - ၈၅%)	Sales have decreased by more than three quarters (86%-99%) ရောင်းအားသည်လေးပုံသုံးပုံကျော်ထိကျဆင်းသွားသည်။ (၈၆% - ၉၉%)	Sales have ceased completely (100%) ရောင်းအားလုံးဝကျဆင်းသွားသည်။ (၁၀၀%)	Total စုစုပေါင်း
	By selected industry (ISIC Section/Division)	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်နိုင်ငံတကာကုဒ်အရခွဲခြားခြင်း									
C	Manufacturing	ကုန်ထုတ်လုပ်မှု	1.6%	7.1%	2.7%	18.0%	22.8%	17.6%	7.0%	23.1%	100.0%
10, 11	Manufacture of food products and beverages	အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း	4.4%	12.3%	4.0%	22.5%	25.9%	17.0%	6.6%	7.4%	100.0%
13, 14, 15	Manufacture of textiles, wearing apparel, and leather	ချည်မျှင် အထည်ချုပ်နှင့် သားရေလုပ်ငန်း	0.0%	4.8%	0.0%	4.2%	11.3%	11.8%	4.2%	63.8%	100.0%
24	Manufacture of basic metals	သတ္တုပစ္စည်းထုတ်လုပ်ငန်း	0.0%	16.8%	0.0%	21.1%	15.4%	17.4%	2.3%	27.1%	100.0%
33	Repair and installation of machinery and equipment	စက်ပစ္စည်းပြုပြင်ဆင်၊တပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း	0.0%	0.7%	3.2%	13.5%	35.6%	13.7%	0.4%	33.0%	100.0%
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	လက်လီလက်ကားလုပ်ငန်း ဆိုင်ကယ်နှင့်မော်တော်ကားပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်	0.7%	8.4%	5.0%	18.9%	25.7%	24.3%	6.8%	10.3%	100.0%
H	Transportation and storage	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် သိုလှောင်ရုံလုပ်ငန်း	0.0%	21.4%	0.0%	2.6%	18.6%	0.0%	20.4%	37.0%	100.0%
55	Accommodation	တည်းခိုခန်း၊ဟိုတယ်လုပ်ငန်း	0.0%	5.4%	3.1%	0.0%	2.9%	10.6%	18.0%	60.0%	100.0%
56	Food and beverage service activities	အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာ ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း	0.9%	0.0%	3.2%	10.5%	25.7%	22.2%	10.3%	27.2%	100.0%
	By owner's gender	ပိုင်ရှင် အမျိုးသား/အမျိုးသမီး									
	Female, sole owner	အမျိုးသမီး, တစ်ဦးတည်းပိုင်	0.8%	5.6%	2.8%	13.9%	23.2%	19.4%	7.7%	26.7%	100.0%
	Male, sole owner	အမျိုးသား, တစ်ဦးတည်းပိုင်	0.9%	8.1%	3.3%	16.4%	24.6%	18.6%	7.9%	20.3%	100.0%
	By geographical zone	ပထဝီဝင်အနေအထားအရသတ်မှတ်ခြင်း									
	Delta	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	5.1%	3.3%	7.8%	10.7%	26.0%	23.2%	5.1%	18.9%	100.0%
	Eastern hills	အရှေ့ဘက်တောင်ကုန်းဒေသ	0.0%	5.8%	5.9%	19.3%	21.6%	17.7%	9.1%	20.6%	100.0%
	Long coast	ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	1.1%	3.5%	4.3%	16.2%	31.0%	18.2%	8.5%	17.2%	100.0%
	Lower valley	မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမြေပြန့်လွင်ပြင်ဒေသ	0.0%	17.9%	1.0%	6.0%	20.3%	27.8%	10.6%	16.5%	100.0%
	Mandalay CDC	မန္တလေးစည်ပင်သာယာနယ်နမိတ်	0.0%	0.0%	2.5%	2.9%	13.5%	12.2%	5.0%	63.8%	100.0%
	Mid-dryzone	အပူပိုင်းဒေသ	1.7%	6.8%	1.9%	14.6%	25.5%	19.1%	8.8%	21.7%	100.0%
	Nay Pyi Taw CDC	နေပြည်တော်စည်ပင်သာယာနယ်နမိတ်	0.0%	14.1%	3.8%	12.6%	16.0%	34.2%	5.2%	14.1%	100.0%
	Northern hills	မြောက်ဘက်တောင်တန်းဒေသ	1.0%	6.4%	6.3%	10.4%	26.8%	19.8%	12.6%	16.6%	100.0%
	Yangon CDC	ရန်ကုန်စည်ပင်သာယာနယ်နမိတ်	0.0%	9.8%	0.8%	24.4%	22.7%	14.5%	5.3%	22.5%	100.0%

Field	Question (English)	မေးခွန်း (မြန်မာ)	Rent (မြေနေရာငှားရမ်းခြင်း)		
C31	How has the landlord of your main business premises reacted to COVID-19?	သင့်စီးပွားရေးအဓိကအဆောက်အအုံ၏မြေရှင်သည်COVID-19ကို မည်သို့တုန့်ပြန်ခဲ့သနည်း? (MA)			
A_C31_1	My landlord has increased the rent	ကျွန်တော့်မြေရှင်ကငှားရမ်းခတိုးလိုက်သည်။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	(ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မရှိခဲ့ပါ	0	100.0%	100.0%
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်			100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C31_2	My landlord has decreased the rent	ကျွန်တော့်မြေရှင်ကငှားရမ်းခလျှော့လိုက်သည်။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	(ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မရှိခဲ့ပါ	0	97.8%	97.8%
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	1	2.2%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C31_3	My landlord has given me more time to pay rent	ကျွန်တော့်မြေရှင်ကငှားရမ်းခပေးဖို့အချိန်ပိုပေးသည်။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	(ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မရှိခဲ့ပါ	0	95.7%	95.7%
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	1	4.3%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C31_4	My landlord has granted me some time free of rent	ကျွန်တော့်မြေရှင်ကငှားခမယူသည့် အချိန် အနည်းငယ် ပေးသည်		(ရာခိုင်နှုန်း)	
0	No	မရှိခဲ့ပါ	0	97.7%	97.7%
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	1	2.3%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C31_5	My landlord has reacted in other ways	မြေရှင်ကအခြားနည်းတခုခုဖြင့်.တုံ့ပြန်သည်။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	(ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မရှိခဲ့ပါ	0	97.4%	97.4%
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	1	2.6%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
A_C31_6	There has been no change in my agreement with the landlord	ကျွန်တော်နှင့်မြေရှင်အကြား သ ဘောတူညီမှုမပြောင်းလဲပါ။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	(ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မရှိခဲ့ပါ	0	8.9%	8.9%
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	1	91.1%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	

A_C31_7	I own my main premises (no landlord)	အဓိကအဆောက်အအုံကိုကျွန်တော်ပိုင်သည်။(မြေရှင်မရှိပါ)		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မရှိခဲ့ပါ	0	25.8%	25.8%
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	1	74.2%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	

C31_1	Did you request your landlord for special dispensation	သင့်အနေဖြင့်သင့်အိမ်ရှင်အားသက်သာကင်းလွတ်ခွင့်တောင်းဆိုခဲ့ပါသလား?(C31 တွင်၁မှ၅ထိဖြေဆိုသူများသာလျှင်မေးပါ)		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
0	No	မရှိခဲ့ပါ	0	71.6%	71.6%
1	Yes	ရှိခဲ့ပါသည်	1	28.4%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	

Field	Question (English)	မေးခွန်း (မြန်မာ)	Infrastructure (အခြေခံအဆောက်အအုံ)			
Q46	How do you rate the overall quality of these public services in the township where your business is headquartered?	သင်၏လုပ်ငန်းအခြေစိုက်သည့်မြို့နယ်၏ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများ အားလုံး၏အရည်အသွေးကိုခြုံငုံ၍သင်မည်သို့သတ်မှတ်လိုပါသန ည်း။ (တစ်လိုင်းစီအတွက်အကွက်တစ်ကွက်သာအမှန်ခြစ်ရန်) [SAဝန်ဆောင်မှုတစ်ခုချင်းစီ]				
T_Q46_3	Telephone	တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်မှု		MBEI 2020		COVID-19
1	Very good	အလွန် ကောင်း	1	4.2%	1	18.6%
2	Good	ကောင်း	2	78.0%	2	63.3%
3	Slightly good	အနည်း ငယ် ကောင်း	3	11.8%	3	13.4%
4	Slightly poor	အနည်း ငယ် ဆိုး	4	3.5%	4	3.5%
5	Poor	ဆိုး	5	1.8%	5	0.5%
6	Very poor	အလွန်ဆိုး	6	0.6%	6	0.8%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%		100.0%
T_Q46_4	Electricity	လျှပ်စစ်ဓါတ်အား		MBEI 2020		COVID-19
1	Very good	အလွန် ကောင်း	1	3.8%	1	14.2%
2	Good	ကောင်း	2	70.5%	2	62.5%
3	Slightly good	အနည်း ငယ် ကောင်း	3	16.6%	3	11.0%
4	Slightly poor	အနည်း ငယ် ဆိုး	4	4.2%	4	9.0%
5	Poor	ဆိုး	5	3.2%	5	0.8%
6	Very poor	အလွန်ဆိုး	6	1.7%	6	2.6%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%		100.0%
T_Q46_5	Water	ရေ		MBEI 2020		COVID-19
1	Very good	အလွန် ကောင်း	1	4.8%	1	22.1%
2	Good	ကောင်း	2	66.1%	2	55.1%
3	Slightly good	အနည်း ငယ် ကောင်း	3	15.8%	3	7.6%
4	Slightly poor	အနည်း ငယ် ဆိုး	4	6.8%	4	8.4%
5	Poor	ဆိုး	5	4.1%	5	3.3%
6	Very poor	အလွန်ဆိုး	6	2.5%	6	3.4%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%		100.0%
T_Q46_7	Internet	အင်တာနက်		MBEI 2020		COVID-19
1	Very good	အလွန် ကောင်း	1	2.6%	1	10.3%
2	Good	ကောင်း	2	73.2%	2	52.8%
3	Slightly good	အနည်း ငယ် ကောင်း	3	16.7%	3	20.0%
4	Slightly poor	အနည်း ငယ် ဆိုး	4	4.1%	4	11.7%
5	Poor	ဆိုး	5	3.2%	5	2.1%
6	Very poor	အလွန်ဆိုး	6	0.3%	6	3.2%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%		100.0%
Q50	In the last 30 days, how many hours of power outage did you undergo?	ပြီးခဲ့သည့်ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်းလျှပ်စစ်မီး ပြတ်တောက်မှု နာရီပေါင်း မည်မျှ သင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသလဲ။ (SA)	MBEI 2020	COVID-19		Change % (ပြောင်းလဲမှုရာခိုင်နှုန်း)
	Hours	နာရီ	17.2	17.0		-1.3%
Q56	In the last 30 days, how many hours was your primary means of telephone communication and other telecommunication services (e.g. fax and internet) out of service?	ပြီးခဲ့သည့်ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း သင်အဓိကအသုံးပြုသော တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့်အခြားဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှု များ (ဥပမာ-ဖက်စ်နှင့်အင်တာနက်) ဆက်သွယ်မှုပြတ်တောက်ခြင်း ဘယ်နှစ်နာရီဖြစ်ပွားခဲ့ပါသလဲ။	MBEI 2020	COVID-19		Change % (ပြောင်းလဲမှုရာခိုင်နှုန်း)
	Hours	နာရီ	8.0	7.0		-11.7%

Field	Question (English)	မေးခွန်း (မြန်မာ)	Employees (လုပ်သားအင်အား)			
Q57	What is the total employment size of your firm today?	သင်၏ လုပ်ငန်းတွင် လက်ရှိခန့်အပ်ထားသည့် အချိန်ပြည့်/ အချိန်ပိုင်း ဝန်ထမ်း မည်မျှ ရှိသနည်း?		MBEI 2020	COVID-19	(ပြောင်းလဲမှုရာခိုင်နှုန်း)
	Mean	သမတ်ကိန်းတန်ဖိုး		11.4	11.6	1.5%
	Mean by selected industry (ISIC Section/Division)	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်နိုင်ငံတကာကုဒ်အရခွဲခြားခြင်း				
C	Manufacturing	ကုန်ထုတ်လုပ်မှု		15.4	14.5	-5.7%
10, 11	Manufacture of food products and beverages	အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း		31.1	29.7	-4.7%
13, 14, 15	Manufacture of textiles, wearing apparel, and leather	ချည်မျှင် အထည်ချုပ်နှင့် သားရေလုပ်ငန်း		21.3	19.4	-8.7%
24	Manufacture of basic metals	သတ္တုပစ္စည်းထုတ်လုပ်ငန်း		6.4	5.6	-11.9%
33	Repair and installation of machinery and equipment	စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်၊တပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း		7.8	7.2	-7.2%
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	လက်လီလက်ကားလုပ်ငန်း ဆိုင်ကယ်နှင့် မော်တော်ကားပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်		9.1	11.5	26.0%
H	Transportation and storage	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် သိုလှောင်ရုံလုပ်ငန်း		17.5	14.4	-17.6%
55	Accommodation	တည်းခိုခန်း၊ဟိုတယ်လုပ်ငန်း		11.8	8.6	-26.5%
56	Food and beverage service activities	အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာ ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း		10.8	10.3	-5.0%
Q68A	Female employees, mean	အမျိုးသမီး		MBEI 2020	COVID-19	
T_Q68_1	Total employees, Female	သင့်၏ဝန်ထမ်းမည်မျှသည် အမျိုးသမီး ဖြစ်ပါသလဲ?		4.6	4.6	-1.0%
T_Q68_2	Supervisors, Female	သင့်လုပ်ငန်းတွင်လုပ်ကိုင်နေသော ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်ဝန်ထမ်းမည်မျှသည်အမျိုးသမီး ဖြစ်ပါသလဲ?		0.6	0.4	-32.1%
	How many employees are?	အဆိုပါဝန်ထမ်းမည်မျှသည်	Before COVIC-19 (COVIC-19 မတိုင်မီ)	Now (ယခု)	Laid off so far (ယခင်ကလျှော့ချခဲ့သည်)	Change % (ပြောင်းလဲမှုရာခိုင်နှုန်း)
	Manual rank-and-file employees	အခြေခံလုပ်သားများ	9.82	7.94	1.89	-19.2%
	Technicians	နည်းပညာရှင်များ	1.66	1.45	0.21	-12.8%
	Accountants	စာရင်းကိုင်	0.72	0.67	0.04	-5.8%
	Supervisors	ကြီးကြပ်သူများ	0.99	0.93	0.06	-6.4%
	Managers	မန်နေဂျာများ	0.77	0.73	0.03	-4.5%
	Total	စုစုပေါင်း	13.96	11.72	2.24	-16.0%
	By selected industry (ISIC Section/Division)	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်နိုင်ငံတကာကုဒ်အရခွဲခြားခြင်း				
C	Manufacturing	ကုန်ထုတ်လုပ်မှု	16.7	14.5	2.2	-13.0%
10, 11	Manufacture of food products and beverages	အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း	33.1	29.7	3.4	-10.3%
13, 14, 15	Manufacture of textiles, wearing apparel, and leather	ချည်မျှင် အထည်ချုပ်နှင့် သားရေလုပ်ငန်း	21.1	19.4	1.7	-8.0%
24	Manufacture of basic metals	သတ္တုပစ္စည်းထုတ်လုပ်ငန်း	6.8	5.6	1.1	-16.7%
33	Repair and installation of machinery and equipment	စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်၊တပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း	8.3	7.2	1.1	-13.3%
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	လက်လီလက်ကားလုပ်ငန်း ဆိုင်ကယ်နှင့် မော်တော်ကားပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်	13.1	11.5	1.6	-11.9%
H	Transportation and storage	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် သိုလှောင်ရုံလုပ်ငန်း	17.7	14.4	3.3	-18.8%
55	Accommodation	တည်းခိုခန်း၊ဟိုတယ်လုပ်ငန်း	9.8	8.6	1.2	-12.1%
56	Food and beverage service activities	အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာ ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း	12.4	10.3	2.1	-16.9%
	By business employment size (during MBEI 2020)	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှိလုပ်သားဦးရေအားဖြင့် (MBEI 2020 ကာလအတွင်း)				
	1-3 employees	လုပ်သား တစ်ဦးမှ ၃ဦး	3.8	3.2	0.6	-14.9%
	4-9 employees	လုပ်သား ၄ဦးမှ ၉ဦး	8.4	7.2	1.2	-14.0%
	10-19 employees	လုပ်သား ၁၀ဦးမှ ၁၉ဦး	15.3	13.0	2.4	-15.5%
	20 or more employees	လုပ်သားဦးရေ ၂၀နှင့် အထက်	42.6	34.1	8.4	-19.8%

C52	Are you considering laying off more workers within the next two months? Include permanently laid of workers and unpaid leave. Exclude employees still receiving a salary of any kind. (SA)	သင်သည် လာမည့်နှစ်လအတွင်းအလုပ်သမားလျှော့ချရန် အစီအစဉ်ရှိပါသလား (လုံး၀ ထုတ်ပယ် အနားပေးလိုက်ရသော ၀န်ထမ်းများနှင့် လစာမဲ့ ခွင့်ပေးလိုက်ရသော ၀န်ထမ်းများကို ထည့်သွင်းပြီး မည်သည့်ပုံစံနှင့်မဆို လစာရရှိနေသော ၀န်ထမ်းများ ထည့်မတွက်ရ		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး)
1	No	မရှိပါ	1	92.2%	92.2%
2	Yes, about one quarter of my current workforce	ရှိပါသည် လက်ရှိလုပ်သားအင်အား၏လေးပုံတစ်ပုံခန့်	2	4.2%	96.4%
3	Yes, about half of my current workforce	ရှိပါသည် လက်ရှိလုပ်သားအင်အား၏ထက်ဝက်ခန့်	3	2.6%	98.9%
4	Yes, about three quarters of my current workforce	ရှိပါသည် လက်ရှိလုပ်သားအင်အား၏လေးပုံသုံးပုံခန့်	4	0.1%	99.1%
5	Yes, all my workforce	ရှိပါသည် လက်ရှိလုပ်သားအားလုံး	5	0.9%	100.0%
	Total			100.0%	

Field		Question (English)	မေးခွန်း (မြန်မာ)	Access to finance (ငွေကြေးရရှိနိုင်မှု)			
Q109		Do you presently have a loan from government banks, private banks and/or other credit providers (i.e. micro-credit organizations)? (SA)	မကြာသေးမီအချိန်ကာလအတွင်း အစိုးရဘဏ် (သို့) ပုဂ္ဂလိကဘဏ် (သို့) တခြားသော သမရိုးကျ ငွေချေးလုပ်ငန်း (အသေးစား ငွေချေးလုပ်ငန်းများမှ) ငွေချေးယူခြင်းများ ရှိပါသလား။ (SA)		MBEI 2020		COVID-19
	1	Yes	ရှိပါသည်။	1	14.5%	1	22.0%
	2	No, I don't need a loan	မရှိပါ။ ငွေချေးရန် မလိုပါ။	2	74.7%	2	63.0%
	3	No, I cannot access the loan	မရှိပါ။ ချေးငွေရယူရန် မလွယ်ကူပါ ။	3	10.8%	3	15.0%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%		100.0%
Q110		If Yes, for the latest loan of your firm	အကယ်၍ ရှိခဲ့ပါက သင့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက် နောက်ဆုံးငွေချေးယူမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများ: (Q109 တွင် 1 ဖြေကြားသူများကိုသာမေးပါ)				
Q110_1		Type of Financial Institution	ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း		MBEI 2020		COVID-19
	1	Government bank	အစိုးရပိုင်ဘဏ်	1	22.9%	1	6.2%
	2	Private bank	ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဘဏ် (အမည်ကိုဖော်ပြပါ)	2	44.5%	2	34.5%
	3	Private microfinance	ပုဂ္ဂလိကအသေးစားငွေချေးလုပ်ငန်း	3	24.9%	3	50.8%
	4	Government	အစိုးရ (ဘဏ်မဟုတ်သောအစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ) (ဖော်ပြပါ)	4	0.0%	4	0.3%
	5	Informal money lender	ငွေတိုးပေး သူ	5	5.4%	5	2.3%
	6	Friends and family	မိတ် ဆွေနှင်မိသားစုများ	6	2.2%	6	5.8%
	7	Licenced pawn shop	လိုင်စင်ရအပေါင်ဆိုင်			7	0.2%
Q110_2		Loan of firm - Loan term (months)	ငွေချေးငှားကာလမှာ		MBEI 2020	COVID-19	Change % (ပြောင်းလဲမှုရာခိုင်နှုန်း)
		Loan term (months)	လ		17.22	14.87	-14%
C61		Do you have any concerns about repaying the principal and interest?	သင်သည် ချေးငွေအတွက် ငွေရင်းနှင့် အတိုး ပြန်ဆပ်ရန်စိုးရိမ်ပူပန်မှုရှိပါသလား (SA)(Q109 တွင် 1 ဖြေကြားသူများကိုသာမေးပါ)		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)		Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး)
	1	Serious concerns	အလွန်အမင်း စိုးရိမ်ပါသည်	1	24.9%		24.9%
	2	Slight concerns	အနည်းငယ်စိုးရိမ်ပါသည်	2	46.6%		71.4%
	3	No concerns	စိုးရိမ်မှုမရှိပါ	3	28.6%		100.0%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%		
C61_1		If concerned, have you discussed restructuring the loan with your lender?	စိုးရိမ်ပူပန်မှုရှိပါက ပြန်ဆပ်ရန်အစီအစဥ်ကို ငွေချေးသူနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပါသလား(C61 တွင် 1 or 2 ဖြေကြားသူများကိုသာမေးပါ)		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)		Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး)
	0	No	မဆွေးနွေးခဲ့ပါ	0	71.0%		71.0%
	1	Yes	ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်	1	29.0%		100.0%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%		
C61_2		Did your lender agree?	ငွေချေးသူက သဘောတူခဲ့ပါသလား(C61_1 တွင် 1 ဖြေကြားသူများကိုသာမေးပါ)		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)		Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး)
	-999	Don't know/too early to say		-999	9.4%		9.4%
	0	No	သဘောမတူခဲ့ပါ	0	8.8%		18.2%
	1	Yes	သဘောတူခဲ့ပါသည်	1	81.8%		100.0%
		Total	စုစုပေါင်း		100.0%		

	Q111. How would you rate access to finance in your state or region ?	သင်၏ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ချေးငွေ ရယူနိုင်မှုအပေါ် သင်မည်သို့ အမှတ်ပေး ဖော်ပြသွားမည်နည်း။ (SA)				
T_Q111_1	Businesses cannot get loans without collateral	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် အပေါင်ပစ္စည်းမရှိပါက ချေးငွေ မရနိုင်ပါ	MBEI 2020		COVID-19	
1	Strongly agree	လုံးဝသဘောတူသည်	1	21.0%	1	31.0%
2	Agree	သဘောတူသည်	2	67.7%	2	46.7%
3	Disagree	သဘောမတူပါ	3	9.9%	3	14.2%
4	Strongly disagree	လုံးဝ သဘော မတူပါ	4	1.4%	4	8.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%		100.0%
T_Q111_2	Lending procedures are very complicated and troublesome	ငွေချေးယူမှု လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်သည် ရှုပ်ထွေးပြီး ကရိကထများသည်	MBEI 2020		COVID-19	
1	Strongly agree	လုံးဝသဘောတူသည်	1	19.7%	1	29.8%
2	Agree	သဘောတူသည်	2	67.2%	2	45.7%
3	Disagree	သဘောမတူပါ	3	12.7%	3	18.6%
4	Strongly disagree	လုံးဝ သဘော မတူပါ	4	0.4%	4	5.9%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%		100.0%

Field	Question (English)	မေးခွန်း (မြန်မာ)	Government support (အစိုးရထောက်ပံ့မှု)		
C71	Have you taken advantage of the following government COVID-19 support schemes? (SA for each question)	ဖော်ပြပါ အစိုးရ၏ ကပ်ရောဂါ ထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်မှ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိခဲ့ပါသလား			
C71_1	Emergency loan scheme to SME, textile, and tourism industry	အထည်အလိပ်နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းများအတွက် အရေးပေါ်ချေးငွေအစီအစဉ်		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	(ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
1	I have not heard of it	မသိရှိခဲ့ပါ	1	67.1%	67.1%
2	I have heard of it, but did not apply	သိရှိခဲ့ပါသည် သို့သော်မလျှောက်ထားခဲ့ပါ	2	26.9%	93.9%
3	I tried to apply for it but it was too difficult to do so	ချေးငွေလျှောက်ရန်ကြိုးစားခဲ့ပါသည် သို့သော်လျှောက်ထားရန်အခက်အခဲရှိပါသည်	3	2.3%	96.3%
4	I have applied for a loan and waiting for the result	ချေးငွေလျှောက်ထားပြီး ထုတ်ပြန်ချက်ကိုစောင့်နေသည်	4	2.6%	98.9%
5	I applied for a loan but it was rejected	ချေးငွေလျှောက်ထားခဲ့သည်သို့သော်မရရှိခဲ့ပါ	5	0.9%	99.9%
6	I have received a loan from it	ချေးငွေရရှိခဲ့ပါသည်	6	0.1%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C71_2	Deferral of commercial tax	ကုန်သွယ်ခွန်ဆိုင်းငံ့ခြင်း		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
1	I have not heard of it	မသိရှိခဲ့ပါ	1	77.7%	77.7%
2	I have heard of it, but not interested	သိရှိခဲ့ပါသည် သို့သော်စိတ်မဝင်စားပါ	2	16.0%	93.6%
3	I wanted my business to take advantage of it but the procedures for doing so are too complicated	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက်လုပ်ဆောင်ချင်ခဲ့သည် သို့သော်လျှောက်ထားရာတွင်လိုအပ်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် ရှုပ်ထွေးသည်	3	2.7%	96.4%
4	I wanted my business to take advantage of it but was not allowed to do so	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက်လုပ်ဆောင်ချင်ခဲ့သည် သို့သော်လုပ်ဆောင်ရန်ခွင့်ပြုချက်မရရှိခဲ့ပါ	4	1.9%	98.2%
5	My business has taken advantage of this policy	၄င်းမူဝါဒကိုကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီးပါပြီ	5	1.8%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C71_3	Deferral of quarterly income tax payments	သုံးလတစ်ကြိမ်ဝင်ငွေခွန်ဆိုင်းငံ့ခြင်း		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
1	I have not heard of it	မသိရှိခဲ့ပါ	1	88.2%	88.2%
2	I have heard of it, but not interested	သိရှိခဲ့ပါသည် သို့သော်စိတ်မဝင်စားပါ	2	8.2%	96.4%
3	I wanted my business to take advantage of it but the procedures for doing so are too complicated	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက်လုပ်ဆောင်ချင်ခဲ့သည် သို့သော်လျှောက်ထားရာတွင်လိုအပ်သောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် ရှုပ်ထွေးသည်	3	2.2%	98.7%
4	I wanted my business to take advantage of it but was not allowed to do so	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက်လုပ်ဆောင်ချင်ခဲ့သည် သို့သော်လုပ်ဆောင်ရန်ခွင့်ပြုချက်မရရှိခဲ့ပါ	4	0.3%	99.0%
5	My business has taken advantage of this policy	၄င်းမူဝါဒကိုကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီးပါပြီ	5	1.0%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C71_4	Exemption from paying 2% advance income tax on exports until 30 September 2020	စက်တင်ဘာလမကုန်မီ ပေးရမည်ဖြစ်သော ၂% ထုတ်ကုန်ကြိုတင်ဝင်ငွေခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုး တန်ဖိုး)
1	I have not heard of it	မသိရှိခဲ့ပါ	1	92.2%	92.2%
2	I have heard of it, but not interested	သိရှိခဲ့ပါသည် သို့သော်စိတ်မဝင်စားပါ	2	5.5%	97.7%
3	I wanted my business to take advantage of it but was not allowed to do so	ကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက်လုပ်ဆောင်ချင်ခဲ့သည် သို့သော်လုပ်ဆောင်ရန်ခွင့်ပြုချက်မရရှိခဲ့ပါ	3	1.2%	99.0%
4	My business has taken advantage of this policy	၄င်းမူဝါဒကိုကျွန်ုပ်၏လုပ်ငန်းအကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီးပါပြီ	4	1.0%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	

C71_5	Have you benefited from any other support from the government to businesses to overcome COVID-19?	အစိုးရမှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသို့ထောက်ပံ့သော အခြားအကျိုးခံစားခွင့်များရရှိခဲ့ပါသလား		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး)
0	No	မရရှိခဲ့ပါ	0	100.0%	100.0%
1	Yes	ရရှိခဲ့ပါသည်			100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C73	Are you satisfied with the union government's handling of the COVID-19 pandemic?	COVIC-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါအား ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ်ကျေနပ်ပါသလား။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး)
0	No	ကျေနပ်မှု မရှိပါ။	0	8.3%	8.3%
1	Yes	ကျေနပ်မှုရှိပါသည်။	1	91.7%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C73_1	Are you satisfied with the state/region government's handling of the COVID-19 pandemic?	COVIC-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါအား တိုင်းဒေသ/ပြည်နယ် အစိုးရ၏ ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ် ကျေနပ်ပါသလား။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး)
0	No	ကျေနပ်မှု မရှိပါ။	0	11.7%	11.7%
1	Yes	ကျေနပ်မှုရှိပါသည်။	1	88.3%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	
C73_2	Are you satisfied with township General Administration Department's handling of the COVID-19 pandemic?	COVIC-19 ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါအား မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဌာန (ထွေ/အုပ်)၏ ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ် ကျေနပ်ပါသလား။		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)	Cumulative (ထပ်ဆင့်တိုးတန်ဖိုး)
0	No	ကျေနပ်မှု မရှိပါ။	0	10.6%	10.6%
1	Yes	ကျေနပ်မှုရှိပါသည်။	1	89.4%	100.0%
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%	

Field	Question (English)	မေးခွန်း (မြန်မာ)	Safety and security (ဘေးကင်းလုံခြုံမှု)				
Q130	Was your firm a victim of theft or break in last year?	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်းသင့်လုပ်ငန်းတွင်အခိုးခံရခြင်း(သို့မဟုတ်)ဖောက်ထွင်းခံရခြင်းရှိခဲ့ပါသလား။		MBEI 2020		COVID-19	% (ပြောင်းလဲမှုရာခိုင်နှုန်
0	No	မရှိခဲ့ပါ	0	91.2%	0	89.6%	-0.0172
1	Yes	ရှိပါသည်	1	8.8%	1	10.4%	0.17839
	Total	စုစုပေါင်း		100.0%		100.0%	
C81	What actions has your business taken to protect your employees and customers against COVID-19? (MA)	သင်သည် သင့်လုပ်ငန်း၏အလုပ်သမားများနှင့် စားသုံးသူ/ဈေးဝယ်သူများအတွက် COVID-19 မှကာကွယ်ရန် မည်သည့်လုပ်ဆောင်မှုများ လုပ်ဆောင်ခဲ့သနည်း		Percentage (ရာခိုင်နှုန်း)			
A_C81_1	Employees are required to frequently wash their hands	မကြာခဏဆေးရသည်		92.9%			
A_C81_2	Social distancing is practised at the workplace	လုပ်ငန်းခွင်တွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နီးနီးကပ်ကပ်နေထိုင်လုပ်ကိုင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း		72.3%			
A_C81_3	Measuring body temperature of employees and/or customers	အလုပ်သမားများနှင့် စားသုံးသူ/ဈေးဝယ်သူများအား ကိုယ်အပူချိန်တိုင်းခြင်း		24.3%			
A_C81_4	Employees are required to wear a face mask while at work	အလုပ်သမားများသည် အလုပ်လုပ်နေစဉ်တွင် မျက်နှာဖုံးတပ်ထားရန်လိုသည်		83.3%			
A_C81_5	Remote working	အဝေးမှအလုပ်လုပ်ခြင်း		8.0%			
	Other	အခြား		30.2%			

နောက်ဆက်တွဲ ၄ ပထဝီဝင်အနေအထား၏ အဓိပ္ပါယ်ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ချက်

ပထဝီဝင်နယ်မြေများ	မြို့နယ်များ
မြောက်ပိုင်းတောင်တန်းဒေသ	မိုးညှင်း၊ မြစ်ကြီးနား၊ ဗန်းမော်၊ တီးတိန် မတူပီ၊ ဟားခါး၊ ဖလန်း
အရှေ့ဘက်တောင်ကုန်းဒေသ	ဒီမော့စ်ဆို၊ ဖရူဆို၊ လွိုင်ကော်၊ ဖားဆောင်း မိုးမိတ်၊ ကျိုင်းတုံ၊ မိုင်းယောင်း၊ နောင်ချို၊ ကွမ်းလုံ၊ လွိုင်လင်၊ တာချီလိတ်၊ မိုင်းခတ်၊ မူဆယ်၊ တန့်ယမ်း၊ မိုင်းပျဉ်း၊ လားရှိုး၊ သီပေါ၊ တောင်ကြီး၊ ဟိုပန်၊ ကွတ်ခိုင်၊ ပင်းတယ၊ ပင်လောင်း၊ သိန္နီ၊ ဟိုပုန်း၊ ကလော၊ ရပ်စောက်၊ညောင်ရွှေ
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ	မြဝတီ၊ ဘားအံ၊ ဖာပွန် လောင်းလုံ၊ ထားဝယ်၊ ဘုတ်ပြင်း၊ ကော့သောင်း၊ မြိတ် ၊ ပုလော မော်လမြိုင်၊ပေါင်၊ ရေး၊ စစ်တွေ၊ ကျောက်တော်၊ တောင်ကုတ်၊ မြောက်ဦး၊ ဂွ
အပူပိုင်းဇုန်ဒေသ	တန့်ဆည်၊ ဒီပဲယင်း၊ မုံရွာ၊ ရွှေဘို တောင်တွင်းကြီး၊ မကွေး၊ ပခုက္ကူ၊ မြင်းခြံ ၊ ကျောက်ပန်းတောင်း၊ ပြင်ဦးလွင်၊
မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမြေပြန့်လွင်ပြင်ဒေသ	ဖြူး၊ အုတ်တွင်း၊ ပဲခူး၊ တိုက်ကြီး၊ ဟင်္သာတ၊ ပန်းတနော်
မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ	ဖျာပုံ၊ မအူပင်၊ ဝါးခယ်မ၊ ပုသိမ်
ရန်ကုန် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီနယ်မြေ	လသာ၊ လမ်းမတော် ၊ပုဇွန်တောင်၊ လှိုင်သာယာ၊ ရန်ကင်း၊ ဒဂုန်မြို့သစ်(ဆိပ်ကမ်း)၊ မရမ်းကုန်း၊ ဗဟန်း၊ မြောက်ဥက္ကလာပ၊ ဒဂုန်မြို့သစ် (တောင်)၊ အ လုံ
မန္တလေး စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီနယ်မြေ	ချမ်းအေးသာဇံ၊ ချမ်းမြသာစည်၊ ပုသိမ်ကြီး၊ မဟာအောင်မြေ
နေပြည်တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီနယ်မြေ	လယ်ဝေး၊ ပျဉ်းမနား၊ ပုဗ္ဗသီရိ

Note that the table only includes townships that were part of the MBEI 2020 survey.

နောက်ဆက်တွဲ ၅ - ဘက်လိုက်နိုင်ခြေအတွက် ညှိနှိုင်းခန့်မှန်းချက်

နောက်ဆက်တွဲ ၁ တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးခဲ့သည့် အတိုင်း ဖုန်းမကိုင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (n = 88) သို့မဟုတ် ဖုန်းကိုပိတ်ထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (n = 110) သည် COVID-19ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကြောင့် ဆိုင်များပိတ်ထားရခြင် ဖြစ်နိုင်မှုကြောင့် ရလဒ်များတွင် ဘက်လိုက်မှု ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည်။ သူတို့နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း မပြုခဲ့ရသောကြောင့် ၎င်းတို့သည် အချက်အလက်(ဒေတာ)များ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာရာတွင် မပါဝင်ခဲ့ပါ။ ဤနောက်ဆက်တွဲတွင် အဆိုပါ ဘက်လိုက်နိုင်မှုကို ပြုပြင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ညှိနှိုင်းမှုများသည် ညှိနှိုင်းမှု မပြုလုပ်သော ရလဒ်များထက် သိသာထင်ရှား ပိုမိုဆိုးရွားသည့် ပုံရိပ်ကို ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲနိုင်သည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဤကိန်းဂဏန်းများသည် အစွန်းရောက်သည်ဟု ယူဆခြင်းအပေါ် အခြေခံထားခြင်းဖြစ်ပြီး ပိုမိုလက်တွေ့ကျသော အလယ်အလတ်အဆင့်ကို ဖုံးကွယ်ထားနိုင်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။ ဤအခြားရွေးချယ်စရာ ရလဒ်များအတွက် ယူဆချက်မှာ COVID-19ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကြောင့်

စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၁၉၈ ခုလုံးကို ပိတ်ပစ်လိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ပုံမှန်အခြေအနေများတွင်ပင်လျှင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ဖုန်းမကိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် ဖုန်းများပိတ်ထားခြင်းများ သည် လက်တွေ့မကျသည့် ယူဆချက်ဖြစ်သည်။သို့သော်လည်း ဤယူဆချက်သည် အဓိကမေးခွန်းအနည်းငယ်အတွက် ရလဒ်များတွင် အများဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေ ဘက်လိုက်နိုင်မှုများကို ကျွန်ုပ်တို့အား ခန့်မှန်းရန် ခွင့်ပြုသည်။

ယခုအချိန်တွင် သင့်လုပ်ငန်းကို မည်သည့်အရာက အကောင်းဆုံးဖော်ပြသနည်း	မညှိနှိုင်းတန်ဖိုး	ညှိနှိုင်းတန်ဖိုး
ပုံမှန်အတိုင်း အလုပ်လုပ်သည်	24.3%	20.0%
လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုလျော့ချသော်လည်း ဖောက်သည်များအတွက်သာ ဖွင့်နိုင်သည် (ပါဆယ် အတွက်သာလျှင်)	35.5%	29.4%
စီးပွားရေးအဆောက်အအုံအများစုမှာ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရှိသော ဖောက်သည်များအား ရောင်းချခြင်းဖြင့် အများစုပိတ်ထားသည်(ဥပမာ - အိမ်မှ အလုပ်လုပ်သည်)	11.6%	9.6%
လုံးဝ ပိတ်လိုက်သည်။	28.6%	41.0%

လုံးဝပိတ်ထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း (၁၉၈) ခုကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ထည့်သွင်းထားခြင်းသည် ထိုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးပွားစေသည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် ပုံမှန်လုပ်ကိုင်နေသည့် ရှယ်ယာ လုပ်ငန်းများသည် ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ကျဆင်းသွားသည်။

ယနေ့ သင့်လုပ်ငန်း၏ စုစုပေါင်း အလုပ်သမား အင်အား မည်မျှရှိသနည်း	Unadjusted % change	Adjusted % change
သမတ်ကိန်းတန်ဖိုး	1.5%	-17.5%
စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်နိုင်ငံတကာကုဒ်အရခွဲခြားခြင်း		
ကုန်ထုတ်လုပ်မှု	-5.7%	-15.1%
အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း	-4.7%	-6.2%
ချည်မျှင် အထည်ချုပ်နှင့် သားရေလုပ်ငန်း	-8.7%	-19.2%
သတ္တုပစ္စည်းထုတ်လုပ်ငန်း	-11.9%	-25.9%
စက်ပစ္စည်းပြင်ဆင်၊တပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း	-7.2%	-32.4%
လက်လီလက်ကားလုပ်ငန်း ဆိုင်ကယ်နှင့် မော်တော်ကားပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်း	26.0%	4.6%
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် သိုလှောင်ရုံလုပ်ငန်း	-17.6%	-14.8%
တည်းခိုခန်း၊ဟိုတယ်လုပ်ငန်း	-26.5%	-57.0%
အစားအသောက်နှင့်အဖျော်ယမကာ ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း	-5.0%	-21.8%
အမျိုးသမီးလုပ်သားများ, သမတ်ကိန်းတန်ဖိုး		
စုစုပေါင်းလုပ်သား, အမျိုးသမီး	-1.0%	-19.9%
ကြီးကြပ်သူများ, အမျိုးသမီး	-32.1%	-49.8%

ဒုတိယ ယူဆချက်မှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၁၉၈ ခုတွင် ဝန်ထမ်းများမရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ထပ်မံပြောဆိုရလျှင် အဆိုပါအချက်သည် လက်တွေ့မကျသော ယူဆချက်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ပိတ်ထားသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများပင် ၎င်းတို့၏ ဝန်ထမ်းအချို့ သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်းအားလုံး ကျန်ရှိနေဆဲဖြစ်နိုင်သည်။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဝန်းကျင်ညွှန်းကိန်း (MBEI 2020) စစ်တမ်း နှင့် COVID-19စစ်တမ်း အကြား အလုပ်အကိုင် ညှိနှိုင်းတန်ဖိုး အပြောင်းအလဲအရ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ဝန်ထမ်းအရေအတွက်ကို သိသိသာသာ ကျဆင်းစေကြောင်း ပြသသည်။ အချို့သော စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အပြောင်းအလဲသည် အခြားလုပ်ငန်းများထက် ပို၍ ကြီးမားကြောင်း စိတ်ဝင်စားစွာတွေ့ရသည်။ စက်ပစ္စည်းကိရိယာများကို ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် ဟိုတယ်(သို့)တည်းခိုခန်း လုပ်ငန်းများသည် ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုတွင် အကြီးမားဆုံးသော ကွာခြားမှုရှိနေသည်ပါသည်။ ဤခြားနားချက်အရ

အဆိုပါလုပ်ငန်းများသည် အစားအစာများထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် အဖျော်ယမကာများကဲ့သို့သော စက်မှုလုပ်ငန်းများ နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် ပိုမိုကြီးမားသော ဘက်လိုက်မှုများ ရှိနိုင်သည်ကို ညွှန်ပြနေသည်။

အထက်ပါ ဇယား နှစ်ခုတွင် ချိန်ညှိထားသော တန်ဖိုးများသည် အစွန်းရောက်တန်ဖိုးများအပေါ် အခြေခံထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ COVID-19ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါကြောင့် ဆိုင်များပိတ်ထားခြင်းကြောင့် ဖုန်းဖြေကြားမှုမရှိခဲ့ပါ သို့မဟုတ် သူတို့၏ ဖုန်းများ ပိတ်ထားခြင်းကြောင့် ဆက်သွယ်ရန် မအောင်မြင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ မည်မျှ များသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိပါ။ ဝန်ထမ်းအရေအတွက် မည်မျှရှိသည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မသိပါ။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် ဖြစ်ရပ်မှန်သည် အဓိက အစီရင်ခံစာတွင် ညှိနှိုင်းမှုမရှိသော ရလဒ်များနှင့် ဤနေရာတွင် တင်ပြသော ညှိနှိုင်းရလဒ်များ အကြား တစ်နေရာတွင် ရှိနေလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိသည်။